

@001A ༄། །པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་གསལ་པའི་སྒྲོན་མའི་སྐབས་བཞི་པའི་བྱར་མཚན་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

@001B ༄། །མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ལ་དོག་ལོ་ཆེན་པོས། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་དང་། རྣམ་

མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་ནང་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྷག་མ་

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། སྒྲོམ་ས་འཇུག་དགྲ་དང་། པར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། སེ་རིག་བཞི་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་།

ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱུང་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་དམིགས་

@002A ༄། །རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་རྣམ་པ་མིན་ནོ། །གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་

ཐར་ཏེ་ཕྱ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་གྱི་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེ་གཉིས་དང་། མཚན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་དང་། འགོག་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་

ཏེ་ཞེ་ལུ་ནི་མཚན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་གྱི་མི་རྟག་སྤྱད་བསྐྱེད་བཞི་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོན་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་

དང་། ཀུན་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་ནི་སྟོན་མེད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་མོ་མོ་ལ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་སྤྱད་བདེན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

@002B པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་གཉིས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་མེད་ཐུན་མོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་པའི་
རྣམ་པ་གསུམ་

མོ། །སྐབས་བཞི་པའི་བསྐྱེད་དོན་ལས། སྟོང་མཚན་ཐུན་མོང་སྤྱད་བསྐྱེད་དངོས་ཉིད་མེད། ཅེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྒྲིག་ལས་སྤར་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་

སྟོན་ཐུན་མོང་ཞེས་པ་ཏོན་ན་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་ནི་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དུའང་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་སྟོན་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་

པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྱས་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྟོན་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྟོན་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་བསྟོན་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །ཕར་ཕྱིན་ལམ་སྒྲིག་ལས།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། སྟོང་སྟོན་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱད་ཕྱད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གསུམ་ཆ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲེལ་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྟོར་བ་
དང་།

མཚན་མེད་རྣམ་པ་ཞེ་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གསུམ་ཆ་སྟེ། ཞེ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲེལ་པ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པ་སྟོར་པ་དང་། སྟོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་

@003A ༄༄༅། །བཙེ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་སྟོན་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱད་ཕྱད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་གསུམ་ཆ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་མེད་

དུ་བསྒྲེལ་པའི་སྟོར་པ་ལ། ཟབ་དཀའ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྟོར་བ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་རྣམ་བཤད་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་

སྟོར་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྟོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དེ་ལ་ཟབ་དཀའ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྟོར་བ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བཤད་

དོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་

ཀ་ལེ་ཆེན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་མིན་ནི་དཔུང་བྱར་སྒྲུང་ཡང་། ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་དོག་ལེའི་གཞུང་རྟེན་དཀའ་བས་ཁ་ཆོན་གཅོད་མི་རྒྱས་མོ། ༥ །རྣམ་པ་འདི་དག་མདོ་དུ་ཞིག་གིས་
བསྟན་ཞིན། གཞི་

ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་དང་ལམ་ཤེས་གྱི་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྡེ་ཆོན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་
མདོ་བདུན་དང་། སོ་བཞིའི་རྣམ་

ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག་ །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་གཅིག་ །སྟོང་ལམ་ལ་གཅིག་ །གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུའི་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་གཞན་སྡེ་ཆོན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་
བདུན་ཡོད་པས། སྟེར་

@003B རྣམ་པའི་མདོ་དགུ་བཅུ་ཙ་གསུམ་མོ། ༥ །གཞི་ཤེས་གྱི་དོན་རྣམ་མི་རྟོག་སོགས་བཞི་ནི་མདོ་ལས་མེད་པ་དང་། མི་སྦྱི་བ་དང་། དཔེན་པ་དང་། མི་རྩི་བའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སྟུག་བདེན་རྟག་པར་

མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའམ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་སྐྱེ་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་
མི་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་

སྐབས་བཞི་བའི་བསྐྱུས་དོན་ལས། བདག་དབེན་བདག་གི་བ་ཡིས་མི་རྒྱུ་བཞིན། །ཞིས་འབྱུང་བ་ཡི་གོ་ཚེ་རམ་སྐྱུ་མ་མོ། །རྒྱ་སོགས་བཞི་ནི་གནས་མེད་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་
མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་

བཞིས་བསྐྱེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་མིང་གཟུགས་སྐྱེད་ཅུས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དེ་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་ལྡན་ཀྱང་དོན་དམ་
པར་དེ་གཉིས་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་

མཚུངས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་རབ་སྐྱེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉོག་དཔྱོད་སོགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་མིང་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་

མིང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འགོག་པ་སོགས་བཞི་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷས་ཀྱིས་མངོན་

@004A ལྟ། །དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཏན་དུ་ཞི་བ་རྒྱན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། གྲུ་མ་པའི་ཐར་པ་མི་ཟད་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
སྤང་འདས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །རྟོགས་དཀའི་སྤང་བར་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རྟེན་གསུང་མེད་ནས་ཐོབ་བྱ་མིན་པས་འགྲོ་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །མི་འཕྲོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་དག་
སྟོང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པར་བསྟར་བ་

བདེའོ་ཞེས་གསུངས་ཕྱིར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྟོས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། ༥ །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། སྤང་དོར་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
ཡུལ་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པ་དང་། གོང་མར་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་བཞི་ནི་རིམ་
བཞིན་ལམ་རིགས་པ་སྟབ་པ་ངེས་

འབྱིན་བཞི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་མ་སྦྱིས་བ་སྦྱ་བ་ཉིན་ལྟ་བུ་
དང་། དེ་དག་དེར་གྲུབ་པའི་མ་

འགགས་པ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་དེར་གྲུབ་པའི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དག་དེར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སྒོམ་
ལམ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་སོགས་

@004B ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དེར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་དེར་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དེར་གྲུབ་པའི་

གཟུགས་སྤྲུལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རྫོམ་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་
པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྤྲིད་པ་ཇི་སྤྲིད་གྱི་བར་

དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུ་གསྟེ་བཙོ་ལཱོ། །འདིའི་རྫོམ་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་ནི། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྲུལ་ཡོད་ཕྱིས་མེད་
པར་རྟོགས་སྒྲམ་དུ་རྫོམ་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

འདི་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྤང་བྱ་ནི། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་སྤྲུལ་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་
ལས། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་

པ་ལ་གཟུང་བ་སྤྲུལ་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིའི་མི་གཡོ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་སྤང་བྱ་ནི། ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་

དེ་སྐབས་ལོག་ནས་མི་སྣོང་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ངོ་བོས་སྣོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་རེ་ཞིག་སྣོང་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལོག་ནས་མི་སྣོང་པར་འཛིན་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

@005A ལྷོ། །དེ་དག་ནི་གསེར་ཕྱང་གི་དགོངས་པའོ། །རྣམ་པའདད་ལས། དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོགས་པས་རོ་སྤང་པའི་སྣོམ་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་མི་གཡོ་
བའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་

པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གསེར་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་གང་ཡིན་དཔུང་བྱར་སྤང་ངོ། །འགྲེལ་པར་སྒྲུལ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྷན་སྦྲིལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་
གཉིན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཟག་

མེད་དུག་ནི་སྤང་བྱ་སོ་སོར་ངས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། གསེར་ཕྱང་ལས་སྤང་མ་ལྷན་ནི་རེ་རེ་བསྒྲུལ་ས་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་རྒྱས་ཤིང་། ཕྱི་མ་དུག་
ནི་དམིགས་རྣམ་ངེས་སུ་ཆད་པས་

སྤང་བྱའི་བྱད་པར་རེ་རེ་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལྔ་ནི་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་གཟུང་ཏོག་སྤྱིའི་གཉིན་པོ་དང་། ཕྱི་མ་དྲུག་ནི་གཟུང་ཏོག་སོ་སོར་ངས་པའི་
གཉིན་པོར་གསུངས་ཏེ། རོན་གང་ཡིན་

བཙལ་བར་བྱའོ། ༥། རློབ་དཔོན་གྱིས། གཞི་ཤེས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་ཏོགས་ཀྱང་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས་
པ་ལ། རོག་ལོ་ཆེན་པོ་ན་རེ།

ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནམ་དོན་རྣམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཏོགས་བྱ་བ་དེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་
འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་

@005B ན། ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གཞི་ཤེས་སུ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་འདུ་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོས་

རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཉིན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། རྩོད་པ་འདིའི་ལན་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་སྐྱབས་འདིར་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་
བསྐྱེན་པར་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་ལན་གཞན་གསལ་

བར་མ་གསུངས་ལ། གསེར་སྤེང་ལས། སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་བྱུང་གྱང་ལམ་བདེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདུ་དགོས་ཏེ། འདི་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་
ཞིག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་ཉི་ཆོ་པ་ལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་པར་དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
དོན་རྣམ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་འདུ་བས་མ་བྱུང་གྱང་།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་དུ་གྱུར་བའི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་སུ་འདུ་པས་བྱུང་སྟེ། གཞི་ཤེས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེས་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་མཁུན་ལས་ཤེས་ལམ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་གི་བླན་པ་ཉིད་བཞག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཉི་ཚེ་པ་ལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ནི་གསེར་ཕྱང་གི་རང་

@006A ལྷོ། །ལུགས་ལ་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་བཞི་ནི་ཉན་
རང་གཉིས་ཀར་

ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྟ་དང་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པས་དེ་དག་ལ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་མེད་

དོ། །རྣམ་པཤད་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་ཞེས་དང་སང་སྟོ་མཚོག་དམན་ཀྱན་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། དང་པོ་

བཞི་མཐོང་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་བྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་རྒྱན་སྒྲུང་འབྲེལ་བ་འདི་གསུམ་གར་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་གཉིན་པོར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་ཞེས་སྒྱིར་གསུངས་པ་ལས་
མཐོང་ལམ་དུ་མ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གཅིག་ཕུས་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་ལམ་ཕྱི་མ་བཅུ་གཅིག་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་
ནས། དང་པོ་བཞི་

ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་སྒྱུར་བར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཞེས་སྒྱི་བབྱང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་བཞི་ལ་
མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་

@006B པར་འདོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་བསྟན་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བདེན་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་
ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་འདིར་བསྟན་ཤེས་རྣམ་

བཙེ་ལྷ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རོན་རྣམ་བཙེ་ལྷ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རོན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྣམ་བཤད་ལས་འདིར་བསྟན་

བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སོགས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་དུ་གྱུབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སོགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །

དེ་དག་འདིར་བསྟན་རོན་རྣམ་དུ་འདོད་དགོས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཤེས་རྣམ་བཙེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་བཙེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་རང་གི་

འཛིན་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་རང་གི་དོན་རྣམ་
རྟོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།^{@007A} ༡༡། །མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་
ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བཅོ་ལྔ་ལ་རང་

རང་གི་དོན་རྣམ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་འཛོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལའད་དེ། འཐད་མི་འཐད་དཔུད་པར་བྱའོ། །གང་ལྟར་ཡང་
རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བས་རྣམ་

པ་སྒོམ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དེ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པས་བྱུང་པ་མེད་དེ། སྒོ་མང་ཡིག་ཆར་སྒོམ་རྩལ་དུག་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་
རྩལ་དུག་ནི་བསྟན་དོན་ལས།

སྟོང་དང་བདེན་བཞི་འཛིན་སྐྱབས་ཡུལ་བྱས་བསྒོམ། །བྱམས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ངོ་པོར་བསྒྱུད་ནས་བསྒོམ། །ཚོགས་ལ་དབང་སྟོབས་རྗེས་མཐུན་རྣམ་པས་བསྒོམ། །སོ་སྟེས་མཁྱེན་གསུམ་
རྟོགས་རིགས་སྒོ་ནས་

བསྐྱོམ། །ཕལ་བས་དངོས་བརྒྱད་མཚན་ཉིད་རྗེས་དབྱེད་བསྐྱོམ། །རྒྱལ་ཀྱན་གསང་གསུམ་སྒོན་ལམ་ནམ་པས་བསྐྱོམ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ། ༥ །ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་ལས། ཆགས་

སྒྲིབ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཐོགས་སྒྲིབ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཁྱད་སྲོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གསེར་ཕྱེང་ལས་སྟུར་

@007B ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་རྒྱད་བླ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱན་དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་ཐོགས་པ་
མེད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམན་སྒྲིབ་ནི་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་འཇིགས་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བཙེ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས། ཐ་མ་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་སྒྲུལ་བ་དང་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་

སོགས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞེས་ཏྲུགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་བཤད་དོ། །ལས་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི་མཛོད་ལས། མཚམས་
མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་

མོངས་ཤས་ཆེན་ངན་འགོ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །སྒྲི་མི་སྒྲིན་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་སྟོབའི་སྒྲིབ་པ་
དང་། ལུ་སྒྲེགས་པའི་བདག་ལྟའི་སྒྲིབ་པ་

དང་། ཉོན་ཐོས་གྱི་འཇིགས་སྲིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བཙུ་མེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བཞི་ལས། ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཉོན་ཐོས་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་
གཞན་དོན་འདོར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་དང་།

རང་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འཁུར་དུ་སྒྲུངས་པའི་བཙུ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་འདོར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་
སྒྲིབ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། ལྷན་པའི་སྒྲིབ་པ།

@008A

༡༡། ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ། ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ། མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ། གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ། དག་ཅོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་
སྒྲིབ་

པ། སར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ། ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་།
ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་

དུག་གསུམ་ཅོགས་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་། མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་

ལ་ཅོགས་པའི་ཀྱན་སྒྲོར་དགུ་ལ་བྱེད་དོ། །དག་ཅོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དག་བ་ལ་ཅོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་རེ་རའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཡོད་

པ་རྣམས་འདིར་མངས་སྲུང་གས་ནས་མ་བྱིས་པས་དབྱས་མཐའི་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་གི་གཞི་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་
སོགས་པ་བདུན་དང་།

པར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི། གྲུན་མྱོངས་ཉིར་གཉིས་དང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་སྟེ། གསེར་སྤང་གི་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་
ལས་

@008B ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །ལམ་ཤས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ལ། གྲུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྟེད་པའི་འདུན་པ་དང་། མི་འབྲེལ་བར་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། ཡང་སྟེད་ལ་དགའ་བའི་སྟེད་པ་སྟེ་

གསུམ་ནི། མདོ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འབྲེལ་བར་ཞེན་པས་མི་གནས་པ་དང་། ལུས་ལ་དགའ་བའི་སྟེད་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སྟོན་སྒྲོལ་བསྟན་ཏེ།

གཉིན་པོ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེས་སྤང་བྱ་བྱགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཉི་སྤང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་
འདུན་པ་ནི་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱེད་པར་

གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་ངེས་ལྷ་དགེ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ལ། །དེའི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
གང་ཡིན་པ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།

གཏི་མུག་སྟེ་གསུམ་ནི། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། རབ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙང་བ་དེ་
སོགས་སུ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་ནི། རང་དབང་བའི་
སེམས་ཅན་ནམ་བདག་མེད་

@009A ༄། །པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟན་ཀྱན་འབྱུང་གི་

རྣམ་པ་བརྒྱད་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིན་པོ་བརྒྱད་ནི་མི་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་དེ་གཉིན་པོ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ལྟན་

ལས་དེ་འདྲ་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་གཉིན་པོ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་གྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་པ་ནས་བཞག་པ་ལྟར་འདོད་པ་མ་གཏོགས། ཐལ་འགྱུར་བ་

ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་བ་མེད་པས་དཔུང་གཞི་ཆེའོ། །གཉིན་པོ་བརྒྱད་པོ་ངེ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རྣམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཤེས་རྣམ་ནི་ཀུན་
འབྱུང་གི་རྣམ་པ་

བརྒྱད་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །ལམ་བདེན་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་
ལམ་སྟེ། དེས་ཇི་

@009B ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་འཐད་པ་ནི། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའོ། །འཇགས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཐ་མི་དད་པར་མངོན་སྲུང་

དུ་ཉོག་པའི་ལམ་སྟེ། དེས་ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཉོག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་ག་མི་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་
པའོ། །སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའི་

ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་སྟེ། དེས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཚད་མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའོ། །ངེས་

འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟེ། འདི་ལ་འཐད་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་
པ་ལ་སྟོས་པའོ། །དེ་བདུན་གྲང་འགལ་བ་མ་

ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་འདིར་བསྟན་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། དེ་ནི་སྟེ་འཇིག་གི་ངོ་བོར་
གནས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་

བསྐལ་གྱིས་བྱབ་པས་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་མ་གྲུབ་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་

@010A ཨཱ། །སྟེ་ལྔ་ལས། སྔ་མ་བཞི་ནི་རང་མཚན་དང་ཐ་མ་ནི་སྟེ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། སྔ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་རང་

མཚན་དང་སྟེ་མཚན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གང་ཡིན་བཙལ་བར་བྱའོ། ༥ །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་ལྟ། དངོས་པོ་དང་། བཏགས་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡུལ་དུ་འབྱུལ་བ་
དང་། ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་མིག་སོགས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་སྟེ་དང་། དབང་པོའི་རྟེན་སྟེ་ནང་གཉིས་ཀའི་ཟག་བཙས་གྱི་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
གསུམ་ནི། མདོ་ལས་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་ནང་དང་། སྟེ་དང་། སྟེ་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྤྲུམ་བཞུན་ཏེ། ནང་དང་སྟེ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཟག་བཙས་གྱི་དངོས་པོ་འགགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་སྟེར་
རོ། །འདི་ནི་གསེར་ཕྱེང་གི་དགོངས་པ་

ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྟོང་དང་། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་།
སྤང་འདས་དང་། འདུས་

བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་བྱང་རྩབ་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་བདེན་ཞེན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
བརྒྱད་ནི། རིམ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་

@010B སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་བར་བརྒྱད་གྱི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་གཞི་བརྒྱད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོང་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་ཞེན་བརྒྱད་འགགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་པར།

སྤྲུལ་ལ་དངོས་པོ་དང་འདི་ལ་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། སྤྲུལ་ལ་ལྷུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྤུལ་དང་འདིར་ལྷུ་ལ་ལྷུ་ཅན་གྱིས་སྟོང་བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་

གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ལུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པའི་འགོག་བདེན་ནི། རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྟན་ཏེ།

བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའདད་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ངས་
པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་

གཞུགས་སོགས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དང་། གཞུགས་རུང་སོགས་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་དང་། འདས་སོགས་ལ་དུས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གསུམ་ནི། རིམ་
བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་

དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྟན་ཏེ། སྟོང་གཞི་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་འགགས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་དེས་པར་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་

@011A ༄། །དངས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནི། དངས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱས་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
དངས་པོ་ལ་དངས་

པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྲལ། བྱོད་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་འགགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི། འགོག་བདེན་

བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འགོག་བདེན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་འགལ་བ་
ཡིན་པ་གང་

ཞིག །འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། འགོག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་
མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ལྟན་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་
པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་

བསྐྱབ་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འང་ཞིབ་ཆ་འདོན་དོགས་སོ། ༥ །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྟན་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་པ་ལྟན་ལྟར་
ན། འདྲིར་

@011B བསྐྱན་ལྷས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཉེན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གསུམ་ལ་
ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་ནི་དང་

པར་ལ་མ་འོག་མ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གི་ཉེན་ཐ་དད་པ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དང་པོ་སོ་བདུན་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་
དང་ཐུན་མོང་པ་དང་། བར་བ་སོ་

བཞིན་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མེད་པའི་རྣམ་མཁྲིན་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མ་སོ་དགུ་ནི་རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་མེད་པས་ན་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་
ཡིན་ཞེས་བཞེད་དེ། རྟོགས་དགའི་སྒྲུང་བར་

ཡང་པལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙུ་པུ་པོ་གང་རུང་ལ་རྣམ་མཁྲིན་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དང་པོ་སོ་བདུན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
དང་། བར་བ་སོ་བཞི་

ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ཐ་མ་སོ་དགུ་ནི་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་རྣམ་མཁྲིན་ཁོ་ནར་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་
རྣམ་མཁྲིན་གྱི་

རྟོགས་བྱའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྣམ་མཁྲིན་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེའི་དོན་རྣམ་རྣམ་མཁྲིན་ཁོ་ནར་འཆད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་
བཤད་ཀྱི་སྐབས་

༡༡། །སྤྱོད་ན་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་གྱི་བདེན་པ་གང་ལ་

རྣམ་པ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་སོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་གྱི་མཆམས་སྒྱུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་དག་བདེན་བཞིའི་སྟོན་ས་མ་བསྟན་པར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་
བསྟན་པས་ན་

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ནར་འཆད་རིགས་ཏེ། གཞན་དུན་མཁྱེན་པའི་སྟོན་ས་བཤད་པ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་

བདེན་བཞི་ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དེའི་དམིགས་རྣམ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མ་གཟུང་པར་ལམ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཁ་
ཅིག་གིས། རྒྱས་

བཤད་གྱི་སྐྱབས་སྤྱོད་ན་རྣམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསེར་སྤང་ལྟར་ཁས་སྐྱེངས་ནས། འདིར་བསྟན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལྟར་འདོད་པ་
ནི་འགལ་འདུ་ཡིན་པར་

སེམས་སོ། །ཡང་རྣམ་པའདྲ་གི་རང་ལུགས་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་མ་སོ་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འཕགས་པ་
འོག་མ་ལ་སོ་

@012B སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་སོ་རིག་བཞི་ཉན་ཐོས་དང་བྱན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་གསེར་སྤེང་ལས་ཀྱང་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་

ཟུག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲེཛན་ཉིར་གཅིག་གི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་སྤེང་ལས། མཚན་ཉིད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ནས་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཙུ་
སེམས་དཔའ་དང་བྱན་མོང་པ་དང་།

ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་དང་། གཞན་ཡང་བར་བ་སོ་བཞི་སེམས་དཔའ་དང་བྱན་མོང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སྒྲིན་སོགས་པར་བྱིན་བཙུ་སངས་

རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡན་ཏན་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པའདད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདད་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཤེར་ཕྱིན་མེད་ན་ཡང་ཕྱིན་གྱི་
མིང་མི་འཐོབ་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་

དུ་མར་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ། རྣམ་པའདད་ལས། བྱད་ཆོས་གསུམ་མཁ་བཞིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཁྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་
ཤེར་ཕྱིན་དང་གཞུ་བཤེར་

ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བདག་ལ། ལན་འདེབས་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། ༥ །ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་
པ། །ཞེས་སོགས་གྱིས། ཐེག་ཆེན་ @013A ༄༅། །མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ག་ཐོབ་པས་བྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྲུབ་པ་
མེད་དེ། མི་ལྟོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསམ་གཟུགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་གསེར་ཤིང་གི་བཤད་རྩལ་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས། གང་བདེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། ༥ །བསྟུ་བར།
དད་སོགས་ལྡན་

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མ་བསྟུས་བར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། བཏང་སྟོམས་དགའ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་སྲུངས་བཞི་ཙམ་མ་བསྟུས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉོག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་རྩལ་ཡིན་པས་
ཤེས་རབ་ཏུ་འདུས་པ་ལ་

དགོངས་ཤིང་། འདི་ལྟར་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྩལ་དགུར་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན་ལྷས་ངག་གི་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པས་རྩལ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་
དོ། །བྱེ་སྐྱས་རྩལ་འཕྱུལ་ནི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཀང་པ་ནི་འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་སེམས་དཔྱོད་པ་བཞི་ལ་འདོད་པས། ལྷགས་དེའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་རྩལ་བཅུ་གསུམ་ཏུ་འདུས་ཏེ། སྤར་གྱི་རྩལ་བཅུའི་སྟེང་ཏུ་འདུན་པ་
དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པའི་

རྩལ་གསུམ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་རྩལ་འཕྱུལ་ནི་སྒྲུལ་སྒྲུར་དང་། ཀང་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དེའི་རྒྱར་བཞེད་པས་ན། རྩལ་

@013B བཅུ་ལས་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་བདུན་ནི་རྫས་དགྲ་དང་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གསུམ་དུ་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དོ། ༥ །ནང་གི་ལུས་ནི་མིག་
སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཕྱི་འི་ལུས་ནི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་

ཡུལ་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱེད་དོ། །གསེར་སྤང་ལས། ཐ་མ་གསུམ་
གྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་གསུམ་

པོལ་བརྟེན་པའམ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ནང་གི་ཚོར་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་ལྔ་དང་། དེའི་ཕྱི་
ནང་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་

སུ་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་ལྔ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱི་འི་ཚོར་བ་ཡོད་པར་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་མཚན་གཞིར་གང་འཇོག་དཔུང་བའོ། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་
པའི་ཚོར་བ་གསུམ་ན་རིམ་པ་ལྟར་

ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་མོ། །ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སེམས་གསུམ་ནི་ཚོར་བའི་དབྱེ་བ་ངེས་ཤིགས་བསྒྲེའོ། །ཚོས་ལ་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་
སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མིན་འདྲ་

བྱེད་དང་འདྲས་མ་བྱས་གསུམ་ལས། སེམས་བྱུང་གི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཚོར་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དེས་ཤིགས་བསྒྲེའོ། །ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་

@014A ཨཱ། །ལུས་ཀྱི་སྒྲི་འཇིག་གནས་ཀྱི་བཞི་ལྟ་བུ་དང་། འདྲས་མ་བྱས་ཀྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ་
སྒྲུམ་མོ། ༥ །མདོ་སྡེ་

རྒྱན་ལས། ཉེན་དང་གཉིན་པོ་དག་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པའི་སྒྲོམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས། །མཐུན་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་

དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེན་པོ་དང་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་གཞན། ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་བྱུང་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་

ཏེ། དོན་ནི་སྐབས་བཞི་པའི་བསྐྱུས་དོན་ལས། ཐེག་མཆོག་ཤེས་རབ་གསུམ་ཉིན་མཆོན་འཛིན་གཉིན། གཞན་བདེན་བཞིར་འཇུག་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལུས་དམིགས། མི་དམིགས་ཡིད་བྱེད་
དེ་

བཞིན་ཐོབ་པའི་སྟེ། ལུས་འབྲལ་སྤྱིར་མིན་མི་འབྲལ་སྤྱིར་ཡང་མིན། ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱུ་ཟག་ཕྱང་གཉིས་ལ་སྐྱར། ལ་ལ་ཞིར་འཇུག་མིན་ཡང་འདོད་ལ་སྐྱར། ཤར་སྤྱིན་དང་མཐུན་ཉན་
རང་རྗེས་སུ་འང་

འཇུག་ སྐྱེ་འདྲར་ཡོད་ཤེས་བསམ་བཞིན་སྤིད་པར་སྐྱེ། རང་བཞིན་ནོ་བས་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུད་དུ་འང་ཆེ། དག་སར་འདྲེས་པ་ཉི་བར་སྐྱོམ་སྤྱིར་མཆོག་ ཤེན་དུ་བསྐྱོམ་པས་ལྷག་མེད་ཟད་མི་
འགྱུར། བཅུ་

@014B པའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་འབྲུག། །ཅེས་པ་ལྟར་གཟུང་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་
ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་ཉི་བསྟོམ་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་འབྲུལ་
བའི་ཕྱིར་དེ་བསྟོམ་པས་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་

འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་བ་དང་། ལ་ལ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སྟེ་ལྟར་ཞི་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་ཅན་དུ་མ་ཐོང་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཡང་། དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་དགོས་པས་གནས་

སྐབས་སུ་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའང་མ་ཡིན་ལ། མྱིང་པོ་བླངས་པའི་མཐར་འདོར་དགོས་པས་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་
བའོ། ༥ །བྱན་མོང་པའི་སྟོམ་རྩལ་ལ། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

ལྷ་བ་ནས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ལུས་སོགས་ལ་རྒྱུ་ལྷ་བ་ལ་ལུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་བ་ཞེས་བདུན་པའི་ཆོག་གིས་བསྟུ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།

རྒྱུ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྟན་

རོ་བམ་བ་དང་འབྲས་གཞིག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་དེ་ལྷ་བའི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། མཚན་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་མི་གཙང་བར་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་ནི་འདས་མ་

@015A ལྷ་བ་། འཛིངས་ད་ལྷ་བ་ཀྱི་ལུས་གསུམ་ལ་སྟོར་རོ། ཆོར་བ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སེམས་རྣམས་ཉིན་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ལས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲིབས་མི་རྟག་པ་
དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་

དང་བྲལ་བའི་ཀྱན་བྱང་ཙམ་མོ་ཞེས་སྟོམ་པར་གསེར་མེད་ལས་གསུངས་སོ། སྐྱེ་དོན་ལ་བྱེ་སྐྱེས། ཤིང་ག་ཤེགས་པ་བྱིའུས་འཛིན་པ་ལྷ་བ་དྲན་པས་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་འཛོག་

པས་སོཞེས་འདོད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་དྲན་པས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པས་ན་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ཅིས་པ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། མེ །ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་སྟོམ་
ཚུལ་ལ། མདོ་ལས།

འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །མེས་ས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་ཆོག་ལུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་འདུན་པ་ནི་རྒྱ་སྟེ། དེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉིན་པོ་སྐྱོན་མེད་སྟོམ་པའི་དུས་སུ་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་མ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འབད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱིང་གོད་ཡང་
ཡང་འབྱུང་ཆོ་དེ་དག་སེལ་

བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའོ། །བཞི་པ་དང་ལུ་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ལུགས་བསྟན་ཏེ། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། བྱིང་བ་འཕུག་པ་དང་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པའི་
འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ་

@015B སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལྷ་བྱ་དང་བར་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའོ། །རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། རྟོག་པ་ཤྱགས་དྲག་པའམ་རྒྱན་རིང་
བ་བྱུང་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་སྟོབར་

འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པའོ། །བསྟན་སྟོན་གྱི་མཚན་ལས། དེའི་འབད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀའང་བྱིང་རྟོག་སེལ་བར་བརྩོན་པ་ལས་
གཞན་བྱད་ཆེར་མི་སྤང་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་

གང་ཡིན་དཔྱད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གསེར་ཕྱིང་ལས། འབད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་གཉིན་པོ་སྟོན་མེད་སྟོམ་པའི་དུས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱེད་བ་སྤྲེལ་པ་དང་ལན་རེ་གཉིས་ཙམ་འབྱུང་
བའམ་མ་བྱུང་ཡང་བྱིང་ཟོན་བྱས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་

བསྒྲོམ་པའི་འཕྲོ་མ་བཤོལ་བར་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ངམ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཞིག་ནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྟོན་པ་ཤུགས་ཞན་པ་དང་རྒྱན་བྱང་དུ་བྱང་ཆོ་
བསྒྲོམ་པའི་འཕྲོ་མ་བཤོལ་བར་སེམས་

འཕྲོས་པ་དེ་བཟུ་གནས་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། བྱིང་བ་འབྲུག་པ་དང་ཡང་ཡང་བྱང་བ་ན་རེ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
བསྒྲོམ་པའི་འཕྲོ་བཤོལ་ནས་དང་པར་འབྱུར་

@016A ༄༄༅། །པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱིང་བ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་དམ་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རབ་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། རྟོན་པ་ཤུགས་དྲག་པའམ་རྒྱན་
ཅིང་བ་བྱང་ཆོ་བསྒྲོམ་

པའི་འཕྲོ་བཤོལ་ནས་སྐྱོ་བར་འབྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོན་པ་ཞི་བར་བྱས་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་
བ་བཞི་སྟོབས་བཞིར་འདུ་

ཚུལ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ ཏིན་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་མངོན་པར་བསྟུབས་པ་ཡིས། ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཀླང་པའི་ཏིན་ནི། བསམ་གཏན་
བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་བྱུང་།

བའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཀླང་པ་བཞི་དང་། ཐབས་ནི། འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཐབས་བཞིར་འདུས་པ་སྟེ། དད་
པ་དང་འདུན་པ་དང་།

བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ནི་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཤིན་སྒྲུངས་ནི་ཕན་འདོགས་བའི་ཐབས་དང་། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཏང་
སྟོམས་ནི་གཉིན་པོའི་ཐབས་

ཏེ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་པར་སྟུབ་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། གནས་པས་རྣམ་པར་ཅི་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་ནི་དབང་དག་དང་། ཆོས་ཐོབ་པ་ནི་སྟུབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། སྟུན་

@016B ལྷ་ས་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོག་མཐོང་བ་དང་། མདོན་ཤེས་བྱ་ག་གིས་སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་ངག་མཛོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ལམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྤྱོད་པའི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་

གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མར་འཇུག་ལྷང་གིས་རོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྤྱོད་གནས་དག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཆོག་མཐོང་བྱེད་པ་དང་།
དག་སར་ཆོལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པའི་

དབང་བཅུ་སྟུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་སྟེ་བྱ་ག་གོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་ཏིན་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་བྲངས་པའི་ཆོག་མཐོང་བཅད་འདི་
ནི། དེང་སང་གི་རྒྱན་གྱི་དཔེ་དང་མི་

མཐུན་པར་སྤྲང་སྟེ། འགྱུར་བྱེད་དམ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་དཔུང་པར་བྱའོ། ༥ །འབྲེལ་ཚན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཔང་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ལ་

མ་དད་བ་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་ལ་འང་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་
ཡོད་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མ་དད་པ་དང་ལེ་

ལེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལ་མ་
རྟོད་དང་རྩེ་མོ་བའི་རྒྱད་ལ་སྟོབས་ལྔ་པོ་གང་རུང་

@017A ༄། །ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་མ་དད་པ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཡང་ཟད་པར་འོག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་
ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་

གིས། བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ན་མ་དད་པ་སོགས་ཤས་ཆེར་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཏན་ནས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཟེར། གཞན་དག་གིས། གང་
ལ་རྟོད་སོགས་འཛོག་པའི་ཡུལ་

བདག་མེད་ལ་མཛད་པ་སོགས་མངོན་གྱར་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་ལ། རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱར་དུ་སྒྲུབ་འཛིག་གོ་སྤྲོད་པས་མ་
བཅོམ་ན་སྒྲོབས་སུ་མི་རུང་བས། བཟོད་

པ་ཡན་ཆད་གྱི་དབང་བོ་ལྔ་བོ་གང་རུང་ལ་འང་སྒྲོབས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། གང་འཐད་དཔྱད་བྱའོ། ༥། །དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དཔེན་པ་
ཚོལ་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་

ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱག་ཀྱན་སྤོང་བྱེད་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་
གང་རུང་ཡིན་ན་ཟུག་མེད་གྱི་འདས་

ལམ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག

@017B ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྣམ་བར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༥ །དེའི་གཞི་དང་གནས་གྱི་བྱང་པར་ནི་བྱ་བའི་གཞི་
དང་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་སོ། ༥ །འཕགས་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལའང་འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཤམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲང་གང་དག

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དག་མི་དགའི་ལས་འབྲས་མི་བསྟན་བར་ངེས་པའི་ལྟ་བུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡན་དག་པའི་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག

བའི་དག་དང་ལས་གྱི་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་སོ་སྐྱེ་ལའང་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
བའི་དག་གི་མི་དག་བ་བཞི་ལོག་པའི་ངག་དག

དང་། འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ནི་ལོག་པའི་ལས་མཐའ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་
ངག་གཉིས་ཀའི་མི་དགོ་བ་བདུན་ནི་ལོག་པའི་

འཆོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ལོག་འཆོ་ལྟ་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སྟོང་བའི་རྩལ་བྲིམས་
ནི་ཡང་དག་པའི་ངག་ཡིན་ལ། གཞན་

@018A ༄༄༅། །གཉིས་ཀྱང་དེས་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་
གསུམ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་

ནོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་འཆོ་བ་སྟེ་ལྟ་ནི་མངོན་གྱུར་དུ་མི་སྐྱེས་ཀྱང་། དེ་དག་སྐྱེས་པ་རྣམས་བ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་
པ་ལ་དེ་དག་ཐོབ་པར་བཞག་སྟེ། གསེར་སྟངས་

ལས། རྟོག་པ་དང་ལུས་ངག་གི་གསུམ་སྟེ་བཞི་དང་ལྷ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་ག་དུས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱེ་སྤྲུལ་མཉམ་གཞག་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། གཞན་

དག་གིས། མཉམ་གཞག་ན་ངག་སྤྲུབ་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་དུ། བྱེ་སྤྲུལ་མཉམ་གཞག་ན་ངག་སྤྲུབ་སོགས་མེད་ཀྱང་གང་
ཐོབ་པས་ལོག་པའི་ངག་ལ་སོགས་

པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་བཏགས་ནས་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པར་བཞག་
གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

འདིའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་དུ་གཞན་དག་གིས། འོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་སོགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའི་
ངག་སོགས་

@018B ཐོབ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག་ཅེས་འཆད་དོ། །ཤོལ་པ་གཉིས་ཀས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡང་དག་པའི་དག་སོགས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མཐུན་ཀྱང་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་
ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱས་དོན་དུ་

ཚོད་ལན་དེ་དག་སྒར་བཤད་པ་དང་མི་འབྲ་པར་འབྱུང་ཡང་། ཁོ་བོས་བཤད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཐུབ་དགོངས་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་
དེའི་རང་བཞིན་ཟག

པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་སྟེ། གང་ཐོབ་བས་ལངས་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་ལོག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་
གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱ་མཚན་

ཅན་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་ན་ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་སྒྲུའི་འདོད་པ་བཞོད་པ་དང་། གསེར་ཕྱིང་ལས། བྱ་སྒྲུའི་འདིའི་མགོ་
མཚུངས་ཀྱི་ལན་ལ་རྣམ་པར་རིག

བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་དུ་ལོག་པའི་ངག་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཐོབ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག་ཅེས་འཆད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། འདིའི་

རྒྱ་མཚན་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །མཛོད་དུ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་མཚན་མེད་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ནས་ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་དེར་མ་བཤད་པ་
ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་པོ་^{@019A} ༡༡། །མོ་དང་སྟེ་འཇིག་གནས་གསུམ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་མཚན་མར་བྱས་ནས་ད་འགོག་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ཤིང་། ཀུན་བདུས་དང་འགྲེལ་བ་འདིར་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་

པ་བརྒྱད་ཀ་མཚན་མེད་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་བས་མི་འགལ་བར་གསེར་ཤིང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །མཚན་མེད་
གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་

རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉིན་པོ་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་སྟེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་བྱས་ན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་

སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉིན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་དཔེ་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་
འབྱུང་བ་

ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུང་སྤོང་ལས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ལས། ཇི་སྟིང་ཕུང་པོར་འཇིན་ཡོད་
པ། །དེ་སྟིང་དེ་ལ་ངར་འཇིན་ཡོད། །ཅེས་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོས་ངར་འཇིན་འཇིག་ལྟ་སྟིང་པར་གསུངས་ལ། སྐབས་འདིར་བདེན་འཇིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ནོ། །

@019B ལྟ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཏིང་འཇིན་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་རྟོན་དང་ནི། །དེ་དག་ཉིར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་པ་དག་མེད་
གཉིས་རྟོགས་པ་སྟོང་

ཉིད་དང་། བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་རྟོན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་ཉིས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་སྟོན་མེད་དང་། རྟོན་དེ་གཏན་དུ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཕུང་འདས་ལ་ཕན་ཡོན་ཏུ་ལྟ་བ་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་དུ་གསུངས་ཤིང་

བསྐྱུ་བ་ལས། གུན་བཏགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་མེད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་པར་བཞག་པར་གསུངས་པ་
ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། རིམ་

བཞིན་བདག་གཉིས་སུ་གུན་བཏགས་པ་ལྟར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མུང་འདས་ལ་དགའ་བའི་ནམ་
པ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས།

ནམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས། །རྟག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ། །ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་ནི་ནམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་བཞི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྒྱར་

གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་འདིར་ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་བཞི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་དམ་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་དུ། །ཞེས་བྲངས་པ་

@020A ༄། །ནི་ཡི་གོ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པའདད་ལས་གསལ་བར་མ་པའདད་ལ། །གསེར་ཕྱེད་ལས། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོགས་

ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡན་ཆད་དང་། །ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། །དབང་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་ཡང་
པའདད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་མ་ཐོབ་པར་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་གསལ་དུ་སྒྲོམ་མཁན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
པ་ལ། །ཁ་ཅིག་འདོད་

པ་ཡིན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྟོན་ལ་འཐོབ་པ་དང་། །ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་ཐར་ཕྱི་མ་ལྟ་སྟོན་ལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་ནི་ཐེག་

ཆེན་པས་གཞན་དོན་

གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐེག་དམན་པས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་སྒྲིན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
བཤད་རྒྱལ་འདི་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་ན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེན། གང་སྒྲོབ་བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་
ལ་བསམ་གཏན་

@020B པའི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དག་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །མཛོད་ལས། མི་སྤྱུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་རིམ་བཞིན་
འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་ཞིང་། སེམས་རྟེན་ཡང་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། ཀུན་བརྟུས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རབ་

མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་

པར་གསུངས་ཤིང་། འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མིད་གདམ་ཁ་ཅན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་ལའད་ལས་རྣམ་ཐར་གསུམ་ག་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མིད་ལ་
བརྟེན་པར་ལའད་པ་དང་། ཉོགས་

དཀའི་སྒྲུང་བར་མཛོད་ལས་ལའད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལྷགས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀར་ལའད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཟུགས་མིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་བཟུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་རྒྱས་པ་བཞིན་ཞེས་
ལའད་དོ། །གསེར་སྡེང་ལྟར་ན་སྒྲུང་

བ་གཉིས་ཀར་གཟུགས་མིད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། དེ་ཉིད་ལས། དགོངས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལ་གཟུགས་མིད་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་

གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་

@021A ༄། །འདྲུ་ཤེས་གཞིག་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་སར་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་
རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་

ལ་བ་རྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོམ་མཁན་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་བསམ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ལ་གཟུགས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པ་

གང་ཞིག །རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོམ་མཁན་ལ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་འཕེལ་པ་གསུམ་

གྲིས་སྤྱངས་པའི་བསམ་

གཏན་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སྤྱངས་པོ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའམ་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བུལ་པའམ་

བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་གསེར་སྤང་ལས། སྤྲ་མའི་ཆོ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་བསམ་བུལ་ན་དེ་སྤྲ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་
མེད་ཐོབ་པས་བུལ་ཡང་

@021B མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ཆོ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པས་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་དེ་སྤྲ་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་བཞག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དར་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་རང་ལས་དེ་ལྟར་མ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་གསེར་ཕྱེང་

ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་རྩུང་བའི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོན་ཏན་
ལྷག་མཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྤྲེལ་ཆན་དུག་དང་ཟག་

ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་བབ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་
རྣམ་ཐར་བཞི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རྩུང་བ་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། གསེར་ཕྱེང་སོགས་གཞུང་དུ་མར་གཟུགས་མེད་གྱི་
དངོས་གཞི་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

ཟེར་བ་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། །རང་སའི་ཀུན་དགྱིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མ་འདྲེས་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལ། མཛོད་ལྟར་ན་དེ་

དག་ལ་ཉིར་བསྐྱེད་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་གཉིས་

@022A ལྷོ། ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་ནི་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བ་ཡིན་གྱི་རང་སའི་ཀུན་དུ་གིས་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་མ་ཞི་པར་ལྷ་བའི་གཟུགས་མེད་གྱི་
ཉིར་བསྐྱེད་ཀྱང་རྣམ་ཐར་ཡིན་

པར་འདོད་དོ། །འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་གསེར་ཕྱེད་ལྷ་རྩ་འགག་སྒྲིམས་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་ལྷ་རྩ་འགོག་སྒྲིམས་མིན་ཏེ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཅུས་པ་
དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ནི་

དེ་ལྷ་རྩ་བསྐྱེད་མི་ཅུས་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་འདིའི་དགོངས་པར་སྒྲུང་ཡང་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། དེའི་ཁྲུངས་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ནི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་

རྣམས་གིས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཅུས་པ་དང་། འགོག་སྒྲིམས་འདས་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་གིས་ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཡི་གེ་

ནོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ནི་ཟེར་རྒྱུ་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་ཞེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདི་ནི་སྤྱུལ་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འདས་
ལམ་དགུ་འཆད་སྐབས་འབྱུང་པའི་

ཕྱིར་དང་། སྟོམས་འཇུག་དགུ་འདས་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འདས་ལམ་ཞེས་པ་འཕགས་ལམ་ཙམ་ལ་
བྱེད་ན་བྱང་འཕགས་དམིགས་

@022B ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་ཙན་ལ་བྱེད་ན་བྱང་འཕགས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཙན་གྱི་སྤྱུལ་བའི་ལམ་གསུམ་དང་འགོག་པའི་
རྣམ་ཐར་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཕྟ །འགོག་སྟོམས་ནི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་

སྐབས་སུས་དགུ་གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ནི་གསར་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསེར་

ཕྱིར་ལས་གསུངས་སོ། ༥ །སྤྱི་དོན་འདིའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། གདགས་

ཞེས་པས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་མདག་སྟེ། འགོག་སྒྲོམས་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་འགོག་སྒྲོམས་
གསར་ཐོབ་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་མི་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་བཤད་ཀྱང་།

མངོན་པ་གོང་འོག་དང་བསྐྱབ་བ་དང་གསེར་ཕྱིར་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་དེ་ལ་མི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་སྤྱི་མར་འགོག་སྒྲོམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལུས་རྟེན་ཉིད་ལྔ་བཤད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དོན་འདིར་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་

མངོན་བྱེད་ཡོད་གསུངས་ཀྱང་། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འགོག་སྒྲོམས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བྱང་འཕགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྒྲུལ་སྟེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་བསམ་གཏན་ཐོབ་ཀྱང་
འདོད་པར་སྐྱེ་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། དར་རྒྱུ་

ལས། མཛོད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འགོག་སྒྲོམས་

པ་ཡོད་མེད་ནི་ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ཁས་མ་

@023A ཨྲ། །སྒྲངས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་བྱེད་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། སྤྱི་དོན་འདིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་

ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །སྟིང་རྗེ་པད་དཀར་དང་ཉི་མའི་སྟིང་པོར་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་ཚད་མི་མཐུན་པར་གསུངས་
པའི་སྔ་མ་རྩས་མཐུ་དང་ཕྱི་མ་དངོས་པོའི་གནས་

ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འདིར་བཤད་ཀྱང་། གསེར་བྱེད་ལས་ཕྱི་མ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྗེའི་ཕྱི་རྩོམ་དང་སྔས་མཆོག་ནམ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལས་གཞན་དུ་
བཤད་པ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྐབས་

འདིར་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྟུབ་བྱེད་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། རྟེན་དུ་གྱུར་བ་

རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་གནས་དོན་ལུས་སོགས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་ཡུལ་དེ་དག་སྒྲུང་ཡང་མ་ངེས་
པ། ངོ་བོ་མ་སྤྲིབས་ལུང་མ་བསྟན།

ལའོར་ཚོར་སོགས་ཀུན་ལགོ་ལྟ་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ། བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། རྟེན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་
ཉིད། ཚུད་ཆོ་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་

@023B གྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཆ་བཞག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དགས་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅོད། དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ།
དངོས་བཏགས་མ་སྤྲེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་དབང་རྟེན་དང་།

ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྡན་དང་། ཚོར་སོགས་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། གནས་དོན་ལུས་སོགས་སྒྲུང་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས་

རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྩ་

བར་། རྟོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་རྩ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་ངག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ། ཞེས་ཀུན་གཞི་དེ་ནི་ནང་ཉི་
བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་གནས་

གཉིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བཤད་པའི་ལྔ་མ་ལ་བག་ཆགས་དང་། གནས་དབང་རྟོན་དང་བཅས་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་སྟེ་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རྩ་
པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བག་ཆགས་དང་། གནས་

དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་དང་། མིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྩ་པ་རྩ་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་གཟུགས་སོགས་རྟོན་ལྔ་མ་འདུས་པའི་སྒྲོན་མིང་
དེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྟོན་ལྔ་ནི་གནས་དབང་

རྟོན་དེར་འདུས་ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ནི་ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ཀུན་

གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དྲི་རོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་

@024A ཨྲ། །དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་བག་ཆགས་དང་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་བག་ཆགས་ནི་དམིགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཙ་
བར། ས་བོན་གྱི། །དབང་

གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། །སྤང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང་། འགྲུལ་བར། ས་བོན་དེ་སྤང་ནས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་གནས་དབང་
ཏིན་དང་། ལུས་དབང་པོ་དང་། དོན་ཡུལ་

ལྷའི་སྒོད་བཅུད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་པས་ན་དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བས་ཡུལ་དེ་མི་སྤང་ཡང་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེ་ལ་

གང་འཇོག་པ་ནི་དཔྱད་རྒྱར་སྤང་སྟེ། སྐབས་འདིར་འདས་པའི་དོན་དུན་པའི་སྒོ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པས་ན། མདོ་སྡེ་

བས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདོད་པ་དཔེར་མཛད་དམ་སྒྲུལ་མོ།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གུན་གཞིའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཅུ་བར། གུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་དག་ལ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་
ཅིང་། །དུག་པས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པས་

ན། །ཁམས་གཉིས་དག་དུ་ངེས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་གྱུར་བའི་དབང་དོན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་པ་མེད་པར་ཐལ།

@024B དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པས་ན་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པ་ན་
གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་པ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟག་མ་དཔུང་པ་ན་འདི་ཡིན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པ་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཆ་གཉིས་རེ་འབྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རྒྱུས་ཏེ། ལྷ་ས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི་

གཉིས་གྱི་གཟུང་ཆ་ཐུན་མོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ས་སྤྱིན་མཆོད་སྤྱིན་གཉིས་ཀའི་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བོན་བཤད་པའི་གོ་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་མེད་

གྱི་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་
བརྒན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པས། །དེ་ནི་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཐེག་བསྟུན་བླ་མ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་དེའི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་

པ་དང་། མི་སྟག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྒན་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་

བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་@025A ལྟོ། །སྤང་ཟེར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྒྲིབ་ནི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས་མི་སྤང་
གི་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྤང་ཟེར། དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་ཀུན་གཞིས་མིའི་སྒྲིབ་བཅུད་

ཁོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ཀུན་གཞིས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་བཅུད་ཁོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུན་གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་ཀུན་གཞིས་ཀྱང་དཔྱལ་བའི་སྒྲིབ་བཅུད་སྤང་
བ་དང་། དཔྱལ་བའི་ཀུན་གཞིས་ཀྱང་ལྷའི་སྒྲིབ་བཅུད་

མཐའ་དག་སྤང་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅུད་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་ཀྱང་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བ་དང་།
དཔྱལ་བ་པས་ཀྱང་ལྷའི་བདེ་བ་སྦྱིང་བར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པའི་མདངས་པར་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་དེའི་དམིགས་པར་འོང་དོན་མེད་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་ལ་

ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། མིའི་ཀུན་གཞིས་དཔྱལ་བའི་སྟོད་བཅུད་སྒྲང་ཡང་མི་དེས་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་མ་སྟོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་སྒྲང་ཡང་མི་དེས་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་

མ་སྟོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མཆོག་ཟུང་གཅིག་གི་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་འགོ་བ་ལྔའི་སྟོད་བཅུད་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

@025B མཆོག་ཟུང་གཅིག་གིས་འགོ་པོ་ལྔར་བརྒྱས་ནས་འཁོར་བཞི་པོ་ལ་དེ་དག་གི་སྟུག་བསྐལ་ནམས་བརྗོད་པར་འདུལ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཆོག་
ཟུང་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཆད་རིགས་མོད་

ཀྱང་། སྤྱིར་ན་མིའི་ཀུན་གཞིས་དཔྱལ་བའི་སྟོད་བཅུད་གཏན་མི་སྒྲང་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་རྩ་འཕྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུད་དགའ་བོས་དཔྱལ་བའི་སྟོད་བཅུད་མཐོང་བར་
འདུལ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་

ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལ་བྱུང་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བཅུད་དགའ་བོའི་ཀུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་གྲིས་དཔྱལ་སྤང་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བཅུད་དགའ་བོའི་མིག་ཤེས་ནི་
སྟོན་པའི་མཐུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གྲིས་དཔྱལ་བའི་

སྟོན་བཅུད་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་བ་ལ་དཔྱལ་བའི་སྟོན་བཅུད་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་ས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚོད་སྤྱིན་གྱི་བྱུང་བཞིན་
རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་མེད་ཀྱང་མཚོད་སྤྱིན་གྱི་བྱུང་

བཞིན་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཡོད་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ནི་མཚོད་སྤྱིན་གྱི་བྱུང་བཞིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་ཐ་སྟད་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་

ཅིག །དེའི་ཆོ་བཅུད་དགའ་བོའི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གྲིས་དཔྱལ་བའི་སྟོན་བཅུད་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་ཐལ། བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་དེའི་མིག་ཤེས་དེ་དང་དཔྱལ་བའི་སྟོན་
བཅུད་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།

@026A ཨྲ། །བག་ཆགས་དེ་ནི་དམུལ་པའི་སྒོད་བཅུད་སྤང་བྱེད་གྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་གྱི། དམུལ་པའི་སྒོད་བཅུད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པའི་རྣམ་པ་སྤང་བྱེད་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དམུལ་བ་པའི་

དབང་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་དམུལ་པའི་སྒོད་བཅུད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྤང་བར་ཐལ། །སྒོད་གྱི་བཤད་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་པག་ཆགས་གཅིག་གིས་
བསྐྱེད་པས་སྤྲ་མ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་ན་དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྤང་བས་བྱལ་པར་ཐལ། མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་མིའི་སྒོད་བཅུད་ཁོ་ན་སྤང་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་

པའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ཀུན་གཞིའི་སྤང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་གྱི་སྤང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་ཤེས་ལ་སྤང་ན་དེའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་བས་

བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྤངས་པ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ་ཞིན། དབང་ཤེས་ལ་དོན་ལྡར་
སྤངས་པ་དེ་ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྡན་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་
གྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡི་དྲགས་

@026B དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིག་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཐུགས་རྟུང་ལྟ་བུ་བསྟན་གཤེར་གྱི་དངོས་པོ་
གཅིག་ལ་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་བཞིས་བྱན་མོང་

དུ་བསྟན་པའི་ཆོ། རིམ་བཞིན་བདུད་ཅི་དང་ཐུ་དྲང་བ་དང་རང་ཁྲག་དང་གནས་སུ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྩ་བའི་བསྟན་གཤེར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་གྱི་
སྤངས་ལུལ་བྱན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཅིག་

ཅེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ཡང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དྲགས་ལྷ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་པ་ལྷས་པའི་ཆོ་ན་གསུམ་གའི་བལྟ་བུ་ཐུན་
མོང་བར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྷན་དུ་སྐྱེས་

པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅུ་བའི་བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་དེ་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ །དེ་དག་གི་པ་ལྷ་བུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་
ཀྱང་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་མིན་ཟེར། དང་པོ་

ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གོང་བོ་དེ་དག་མི་དག་གཉིས་ཀའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་ །དེ་གསུམ་གྱི་བདག་འབྲས་

ཐུན་མོང་པ་ཡོད་དེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་འགོ་བ་དུ་མའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདིར་གནས་པའི་ངན་སོང་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ན་བ་
བྱེ་བ་རིས་ཉི་ཆོ་བའི་དཔྱུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ལས་ཟན་

@027A ཨྲ། །ཟ་བར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་པ་ནི་མིའི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་པར་ལུང་གཞི་དང་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་
མི་དང་བདག་འབྲས་ཐུན་མོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམུལ་

བ་བ་ཁོ་ནའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ལ་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉི་ཚེ་བའི་དམུལ་བ་རྣམས་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་

རྣམས་སྒོ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དཀའ་གནས་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། བདག་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་གནས་སུ་སྒྲུང་པས་ཞིབ་དུ་དབྱད་ནས་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ ཀྱུན་གཞི་
རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་འཇུག་ཤེས་

དུག་པོ་གང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན་གང་ཟག་དེའི་ཀྱུན་གཞིའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཅུ་བར། དངོས་སུ་རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱད་ནས་དེ་ཡི་ཆོགས་དུག་གི་ ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་གང་
རྣམས་པ། ཀྱུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འང་འཛོག་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་བཏགས་མ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་འཇུག་ཤེས་རྟག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

རྟག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འདས་མ་འོངས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། དབང་དོན་ལས་གཞན་རྟག་པའི་
ཡུལ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །

@027B རྟག་པ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀུན་གཞི་བཟུང་འཇོག་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་གཞིའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བརྟུ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཤེས་

ཀྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྟོོ་བཏགས་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྟོོ་བཏགས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་
ཡིན་ཅིང་། ཀུན་གཞི་ནི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཟླ་

བར་འཛིན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་གོང་དུ་བྲངས་པའི་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་

ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཅིང་། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། སོ་སྦྱིའི་རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ །རྟོག་གི་པ་རྣམས་དངོས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་སྒྲ་སྦྱིར་
འདོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ །སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་རྒྱེན་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་པས་རྒྱུའི་རྒྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གདུལ་བྱ་རང་གི་ཤེས་པ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པས། སངས་

རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་གཞིའི་

@028A ༄། །གཞིའི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་དོན་ལྟ་ནི་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་
བྱ་བ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་དགོས་

པས་ཀྱན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་དག་ལ་ཡང་དཔྱོད་དགོས་སོ། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྟོད་བཅུད་དེ་དག་སྒྲུང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མ་ངེས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲིན་མི་རྣམས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བ་དང་སུམ་ཅུ་བ་གཉིས་ཀར། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ངོ་བོ་མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་མི་དག་བག་ཆགས་བསྟོོ་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དག་མི་དགའི་སེམས་

མངོན་གྱུར་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། བག་ཆགས་བསྟོོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དག་དང་མི་དག་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུབ། །ཅེས་གསུངས་

པས་སོ། །འཁོར་ཀྱན་འགོ་ལྔ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཙུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །རིག་སོགས་ལྔར་ངེས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་དུ་
དག་བ་བཅུ་གཅིག་དང་ཙུ་ཉོན་དུག་དང་ཉེ་ཉོན་

ཉི་ཤུ་རྒྱམས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཀྱན་གཞི་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་དུ་གསལ་བར་གཙོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདུན་པ་ནི་བསམ་པའི་ཡུལ་དང་། མོས་

@028B པ་ནི་ངེས་ཟེན་པའི་ཡུལ་དང་། དུན་པ་ནི་འབྲེས་པའི་ཡུལ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟགས་ཟེན་པའི་ཡུལ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་བརྟག་བྱའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། དམིགས་པ་མི་

བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་འཁོར་དུ་གཞན་འགྱུར་བཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་

དུན་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གཉིད་འགྲོད་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་
གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་

ཤེས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འབྲུག་ལྗོན་གྱི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉོན་ཡིད་ལ་གསུངས་པ་དེ་འདྲིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞི་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་གཞན་འགྱུར་བཞིའི་

གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཤེས་རབ་དང་། གཉིད་འགྲོད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གདགས་གཞི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
གདགས་གཞི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་གདགས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ཡང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་
འདི་མི་འཐད་དེ། ཏྲག་དཔྱད་ནི་སེམས་པ་

@029A ༄། །དང་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པར་དོན་གསང་དང་གསེར་ཕྱང་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་མི་འབྱུང་ཡང་སེམས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་གི་འཁོར་

དུ་གདགས་གཞི་སེམས་བྱང་རྗེས་ཡོད་མི་འབྱུང་ཡང་བཏགས་ཆོས་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
གདགས་གཞི་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་ཡང་བཏགས་

ཆོས་ཤོད་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་ལ། ཞེ་བ་ཆ་འདོན་པར་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཡིན་ན་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱེད་

ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་སས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དཔྱུལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་

གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཀྱན་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་འཕྲུག་ལྗོན་གི་དུས་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་འཕྲུག་
ཁ་མ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་

དོན་རྣམས་ལྟུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཕྲུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ལྗོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། ཆོར་བ་ནི། །པར་མའོ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀྱན་
གཞི་ལོ། །ལྷག་མ་མེད་དང་དོན་རྣམས་ལྟུང་། །པར་དུ་

@029B རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཕྲུག་ །ཅེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་ན་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བཤམ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་ནམ་བཞིན་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཆོ་ཇི་སྟོན་གྱི་བར་དུ་

རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཕྲུག་པ་དང་། སྒོན་གྱི་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟེ་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་ཀྱན་གཞི་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པ་
ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མིག་ལ་

སོགས་པ་ནི་མ་ཤིང་གོང་དུ་ཡང་ཕྱོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་སྤྲིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པར་བསྟོའོ། །

དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གཙོ་བོ་དང་། འཕངས་འབྲས་
གཞན་དག་རྣམ་སྤྲིན་པ་ལ་པ་ཡིན་པའི་དོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དར་ཁྲིཀ་ལས། རྣམ་སྤྲིན་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་གཙོ་བོ་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་
པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ཚོར་

བ་བདེ་སྟུག་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་སྡུ་མ་དེ་ལས་བྱུང་པས་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་གཙོ་བོ་ཡིན་ན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་

@030A ༄། །འཕངས་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོ་བྱེད་ཚོགས་བདུན་གང་རུང་གིས་སྒོ་གཞི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཚེ་བཞག་
པའི་ས་བོན་དེ། བརྟེན་པ་

ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕ་བར། བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། སྒོ་བར་བྱེད་པས་སྒོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཚེ། །བཞག་པའི་རྩས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་

དུག་གིས་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གའི་ས་བོན་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་ལ་དག་སོགས་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཁོ་ན་འཛོག་སྟེ།
དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་

གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབང་ཤེས་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་གཞུང་དུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །སྒོ་གཞི་ནི་བྱུང་པར་ལྷ་དང་
ལྷན་ཏེ། ཕ་བར། སྒོ་གཞི་ནི། བརྟེན་

ལུང་མ་བསྟན་སྒྲོ་བ། སྒྲོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏིན་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའོ། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་སྒྲོ་གཞི་ལ་རྒྱན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་བྱབ་སྟེ།
མི་བརྟན་པ་ལ་བག་ཆགས་འཆགས་མི་

རུང་ཞིང་ཆགས་གྲང་རྒྱུ་ཐོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདིས་གཟུགས་དང་ཚོགས་བདུན་སྒྲོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་དང་དབང་ཤེས་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་
ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །

@030B ཏྲག་ཏུ་འོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ། སྒྲོ་མས་པར་འརྒྱལ་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། ཞེས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་ལྔར་མེད་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་
འཆད་འགྱུར་ལྟར་གནས་སྐབས་བཞིར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་

ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གྲུན་གཞི་ལང་སྒྲོ་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ། དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་གྲུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོ་གྲུན་གཞིའི་མིང་འཕྲོས་པ་
ཅམ་མ་གཏོགས་གྲུན་གཞིའི་རྩ་རྒྱན་ཕྱི་མར་གྱུར་བའི་

ནམ་སྒྲིན་གྱི་ནམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བག་ཆགས་གསར་པ་སྒོ་བའི་གཞི་དང་སྒྲིང་པ་རྒྱད་མི་ཟ་བར་འཛིན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་སྒོ་གཞིར་རུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་དེ་

དག་གི་ཆོ་ན་འང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྫས་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་བདུན་ཡིད་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོ་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྫས་རྒྱན་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་སྟིན་སྟོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་མི་
བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་བྱེད་པར་མ་ཆང་

བས་སྒོ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་སྒོ་གཞི་ལ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱེད་སྟེ། དཔེར་ན་སྒོ་ག་སྐྱུ་དང་ཙམ་ན་ལྟ་བུ་དྲི་ཆེ་བ་ལ་གཞན་གྱི་དྲི་མི་འོག་ཞིང་ཏིལ་ལྟ་བུ་དྲི་
མཉམ་པ་ལ་འགོ་བ་ལྟར། དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ལ་བག་

ཆགས་མི་འོག་ཞིང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་འོག་བའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་སྒོ་གཞི་ལ་བསྒོ་བར་བྱ་བའམ་བསྒོ་བར་འོས་པའི་བྱེད་པར་ཆངས་བས་བྱེད་སྟེ། དཔེར་ན་ཏིལ་
ལྟ་བུ་སྟེ་བ་ལ་གཞན་གྱི་དྲི་འགོ་ཡང་དོ་ལྟ་བུ་སྐྱ་བ་ལ་མི་
བྱེད་དང་སྐྱེ་འགག་དུ་ཀ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟན་པས་བྱེད་སྟེ། རྒྱུད་ཐ་དད་དང་དུས་མི་མཉམ་

པ་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོབར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིལ་དང་སྣ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞག་ན་ཕྱིས་སྣ་མ་བསལ་གྱང་ཏིལ་ལ་སྣ་མའི་བྱི་གནས་པ་ལྟར། སྒོ་གཞི་སྒོ་བྱེད་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་
ཆོགས་ན་དུས་ཕྱིས་སྒོ་བྱེད་འགག་གྱང་དེའི་བག

ཆགས་སྒོ་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོ་གཞི་ལ་ནམ་གངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱང་ནམས་ལ་བྱུང་པར་
དང་པོ་བཞི་ཚང་ཡང་དེ་དག་ཀྱན་གཞི་ལ་བརྟེན་

པ་ཡིན་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཕྱི་མ་འདི་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དོན་གསང་གི་དགོངས་པ་རྩ་བར་བཀོད་པའོ། །ས་བོན་དེ་ལ་དབྱེ་བ་
དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།

གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱན། །ས་
བོན་ནམ་པ་རྒྱག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་ཅུ་བུ་ལའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་། ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་ནི་ནང་གི་ས་བོན་ཏེ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱིའི་མི་གསལ་བ་དང་། ནང་གི་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་།
ཡང་རིམ་བཞིན་

@031B ཀྱན་རྫོབ་དང་། །དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལྗོག་ཆ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་སྔ་མ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དགོ་མི་དགོ་གང་དུ་ཡང་མི་གསལ་བ་
སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དང་

དོན་དམ་ནི་རིམ་བཞིན་དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དང་ཡིད་ཤེས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་རྟེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བྱུག་གི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ནི་ཞར་བྱང་ཙམ་ཡིན་ལ་གཞན་
རྣམས་དངོས་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་འདི་ནི་དོན་གསང་དང་

བཤད་སྒྱུར་གྱི་བཤད་པ་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཤད་སྒྱུར་གྱི་བཤད་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མི་གསལ་བའི་དོན་སྔར་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་
པའི་ས་བོན་དང་། རྣམ་བུང་གི་ཆོས་དང་རྒྱ་འབྲས་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་གཉིས་ལ་བྱེད་པས། འདིའི་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་ནི་ཞར་བྱུང་དང་གཞན་བཞི་ནི་དངོས་གནས་པར་འདོད་དགོས་མོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ན་དོན་བཟོད་
བདག་ལྟ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ།

ཞེས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་སྒྲ་ཆོགས་འདོགས་པའི་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་མངོན་བཟོད་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའོ་སྒྲ་པའི་
སྐྱོ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་

ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་འཆི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་སྤྱི་པ་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཉི་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། དག་མི་དགའི་ལས་གྱི་ས་འཛོག་ཅིང་། སྤྱོས་
པའི་བག་ཆགས་དང་། འཇིག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་།

@032A ཨོ། །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་བོན་དང་། འཇིག་ལྟའི་ས་བོན་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དྲུག་པ་

ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བག་ཆགས་དེ་འཛོག་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་འཛོག་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་གཙོ་ཆེར་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་པའི་ཡིད་
ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་

ཉམས་གྲུབ་སྟེ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་བླ་བ་པོའི་རྣམ་རིག་གསུམ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱེད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་རིག་གཉིས་དང་། དུས་དང་གངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་
རིག་བཞི་སྟེ་དགུ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་

བ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གཉིས་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རིག་བཞི་ནི་སྤྱིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་
ཆགས་ལས་འབྱུང་བར་ཐིག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་མིག་སོགས་ཁམས་ལྔ་དང་། ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་རིག་ནི་ཡིད་ཁམས་དང་། ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་
གཟུགས་སོགས་ཁམས་དྲུག་དང་། ཉེ་བར་

@032B སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཉུས་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་ཉུས་གསུམ་དང་། གངས་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་གཅིག་བཅུ་སོགས་བགྲང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་སྤོད་གྱི་
འཇིག་རྟེན་དང་། ཐ་སྤྱད་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་

བྲག་ཕྱིད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཐ་སྤྱད་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བདག་གི་རྣམ་རིག་ན་བདག་དང་བདག་གིར་སྤྲང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱིར་སྤྲང་བ་དང་། བདོ་
འགྲོའི་རྣམ་རིག་ནི་ལྷ་མི་དང་། ངན་འགྲོའི་རྣམ་

རིག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དང་། འཆི་འཕོ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་བཙོ་བྲལ་འདི་རྣམས་གྱིས་ཁམས་
གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་

ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གསུངས་སོ། །བཞི་ཚེན་དང་པོར་དབྱེ་བ་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་པ། །ས་བོན་རྣམ་བཞི། ཞེས་སྟོད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་
མོང་པའི་ས་བོན་དང་། བཅུད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བོན་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། ཚོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་གསུངས་སོ། །སྐབས་
འདིར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ས་བོན་

འགལ་མི་འགལ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཐུན་མོང་བའི་ས་བོན་ཡིན་མིན་སོགས་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །བཞི་ཚེན་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་
ལེན། །ཤིན་རུ་སྐྱུངས་དང་སྐྱུང་ཟིན་དང་།

@033A ༄༄༅། །མ་ཟིན་པ་དང་བཞི་རུའང་གསུངས། །ཞེས་གནས་ངན་གྱི་ས་བོན་ནི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་གྱི་ས་བོན་དང་། ཤིན་རུ་སྐྱུངས་པའི་ས་བོན་ནི། དག་བ་ཟག་བཅས་གྱི་ས་བོན་དང་།
སྐྱུང་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི་རྣམ་སྟོན་

ཡུང་ཟིན་པའི་ས་བོན་དང་། སྤྱང་མ་ཟིན་པའི་ས་བོན་ནི་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་བར་ཟད་ལ། ཐ་མའི་དོན་ནི་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་། གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་

བའི་ཆ་མ་སྤངས་བར་དུ་སྤྱང་པས་ཟད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་དག་སྒོ་གཞི་རྣམ་བཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེས། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་འབྲས་
བུ་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་

གཞི་ཞེས་བ་ཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དེ་ཉིད་རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་སྤྱོད་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་

དང་རྣམ་སྤྱོད་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྱོད་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་
བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་ལ་

དམིགས་རྣམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱང་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། བག

@033B ཆགས་དེ་ཡང་ཉིན་ལས་ནི། རྩས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན། །ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྔ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཆོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་
གྱང་འཆོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་

པ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་དང་ཆོགས་བདུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་

ཟུར་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་བདུན་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་

ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར། ཏེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀྱན་གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་ནི་ཏེན་
དུ་གྱུར་བ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀྱན་

གཞིས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྣམས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོར་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
ནས་གྱི་ས་བོན་གྱི་སྟང་གི་ནས་སྟུ་གྱ་སྟེད་

པའི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་ན་ཏེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གནས་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན་སྟེ།

@034A ༄༄༅། །དང་བྱི་རོ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་བྱབ་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་འགོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་གཟུགས་
བཞིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན།

འདི་དཔུང་དེ། ཅི་གཞུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་གི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོང་ནི་གཞུགས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་
དེ་སྟེ། དང་བློ་རོ་ལྟ་བུ་དང་ཡང་རྫས་

གཅིག་པར་འདོད་ལ། གཞུགས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། གཞུགས་ཀྱི་རྫས་མ་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་པའང་ཡིན་ལ་རྫས་གཞན་པའང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བསྟོན་པའི་ཆོག་སྟེ།
ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག

མི་ཚོ་ད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་གཞུགས་དང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ། དང་བློ་རོ་སོགས་ལ་རྫས་སུ་མི་འགྲོ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་དེ་གཞུགས་

དང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ན་བསྟོན་པའི་ཆོག་སྟེ། རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རིགས་གཏྲར་ལས། ཤིང་

མིན་ལས་ལྷོག་དངོས་པོ་དེ། །ཤ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། །གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་བ་མིན། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་གྱིར། །ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤ་བ་
དང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་

@034B ན་གཞན་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཤིང་དང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཤ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་རྣམས་ཕན་
ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་

ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤིང་དེ་ཤ་བ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཤུག་པ་སོགས་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། དངོས་
པོ་ཀ་བྱམ་སོགས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཀ་

བྱམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་ལ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཀ་བྱམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ ཀ་བྱམ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་དང་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་
སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་འང་ཀ་བྱམ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པར་བྱད་བར་མེད་

ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཀ་བུམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཀ་བུམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་
པ། རྟེན་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། གསལ་བ་

རྣམས་ནི་རྫས་མི་འགོ། རྫས་འགོའི་གཞན་ནི་སྒྲུང་བ་མེད། ཁེས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་
ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་གཅིག་

ཏུ་གྲུབ་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་ཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དེའི་ངོར་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་
བཞིན་འབྲེས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། ཤིང་

@035A ༄། ཤིག་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྫས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་སྤྱི་རྫས་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྫས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་
རྫས་གཞན་ནི་གྲོ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཇི་སྲིད་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་
གཉིས་པོ་སྒོང་མི་རྩས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཆ་གཉིས་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་

རྒྱུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རྩས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་སྤྱུ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཐ་དད་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ན་

ཕྱོག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་དེ་དག་དག་སོགས་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དག་མི་
དགའ་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཕ་བར། འཛོག་བྱེད་དག་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །དག་དང་མི་དག་མཚན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་མིད། །ཅིས་སོ། །འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བག་

@035B ཆགས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་སུ་དག་བའི་བག་ཆགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དག་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཕེན་བྱེད་དག་མི་དགའི་བག་ཆགས་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་

པར་ཐལ་བ་དང་། དག་མི་དགའི་ས་བོན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒོ་མ་པ་ཐོབ་ལམ་བཏང་གི་བར་དུ་དག་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དག་མི་དག་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

དག་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལ་དག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་ལ་སྒོར་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒོ་མ་པ་མེད་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་

མེད་དེ། དགོ་བའི་ས་བོན་དེ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་དགོ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁམས་གོང་མར་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ན་
གཞུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་རྗེས་

འབྲེལ་གྱི་མི་དགོ་བ་དང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་དེ་དག་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེད་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་
ནམ་མཁུན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་

ཡིན་ཀྱང་དགོ་མི་དགོ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁུན་སྤྲ་མ་དེ་ནམ་མཁུན་སྤྲི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེད་པ་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགོ་མི་དགོའི་སེམས་

@036A ༄། །དེ་དངོས་རྒྱུ་འི་སྐལ་མཉམ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་འི་སྐལ་མཉམ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེད་པ་བཞི་པ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། འཇུག་ཤེས་

མེད་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སློང་བའི་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་ཉེས་ལྷུང་འབྱུང་བར་ཚུམ་པ་ན་བྱན་ཤེས་བ་སྐྱིད་ནས་འགོག་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡུན་རི་སྤིང་གནས་པ་དེ་སྤིང་དུ་པན་ཡོན་
འབྱིན་པའི་རྩས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་

འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་དགེ་བ་ཡིན་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་འརྟུག་ཤེས་མེད་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་ཟེར་རམ་ཡོད་ཀྱང་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཟེར་དགྲོད་

དགོས་སོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གི་རྒྱུད་རི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རས་ཡུག་དཀར་པོ་ལ་
ཆོག་གུའི་ཕྱི་སྣ་ཚོགས་

བསྒྲེས་ན་སྐབས་དེར་མདོག་མི་འབྲ་བ་མི་འཆར་ཡང་ཆོན་གྱི་སྒྲོད་དུ་བཅུག་པའི་ཆོ་ཆོག་གུའི་ཕྱི་མི་འབྲ་བའི་རྩས་པས་མདོག་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་མི་དགེ་
སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་

མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་བྱའང་པ་ན་དག་མི་དག་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། སྒྲོ་བྱེད་ལ་མ་སྟོས་

@036B པར་ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་བྱེད་གྱིས་སྤར་མེད་གསར་བཞག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་དང་གསར་དུ་བཞག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་དོན་གསང་དུ་བཀོད་ནས་ལུགས་

དང་པོ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཁས་ལེན་པར་དཀའ་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། འཛོག་བྱེད་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཐོག

མེད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བོན་ནི་གསར་བཞག་ཡིན་ཏེ། འཛོག་བྱེད་ལ་བསྟོས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལ་ཐོབ་པའི་
བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བྱང་

སེམས་རྣམས་དང་ཕྱད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་གནས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་རྩ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་དེ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བ་དྲས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱུ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་

ས་བོན་ཉིད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་དུ་ལས་འབྲིང་དང་འབྲིང་ལས་ཆེན་པོར་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་དེ་ལ་ཀྱན་
གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།^{@037A} འུ་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་དེའི་འབྲས་བུར་རམ། ས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དེ་

དང་ཀྱན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཕན་རྒྱུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྦྱོར་བས་ན་ཀྱན་གཞི་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཐོག་བསྟུས་དང་དཀའ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟིན་ནི་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀྱན་

གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དཔུང་གཞི་ཆེ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག

མེད་གྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་བྱེད་ལམ་གྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ན་སྟོ་བྱེད་གྱིས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་

པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ནི། སྟོ་བར་བྱེད་པས་སྟོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོ། །བཞག་བའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རང་བཞིན་

གནས་རིགས་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་
བོན་དེ་ཀུན་གཞིའི་

@037B གཉིན་པོ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་བརྩིངས་པར་མངོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་མཚམས་
གྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དེ་

ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དང་འེ་རྩུ་འབྲེས་པ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་མི་མངོན་པར་གནས་ཀྱང་། ཐོས་སོགས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་བགྱིབས་རྣམ་གྱང་གིས་བོན་འཕེལ་ནས་གནས་
གྱུར་དེ་སྐྱུ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དང་བས་རྒྱུ་ལས་འོ་མ་རིམ་གྱིས་སྒྲངས་ནས་རྒྱ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སའི་
བག་ཆགས་བགྱིབས་མཉམ་བཞག་གི་སའི་

བག་ཆགས་འཕེལ་ཏེ་གནས་གྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱོད་གྱི་བཤད་རྒྱུ་ལ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཐེག་བསྟུས་དངས་པ་ལས།
དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉིན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཆོག་བྱུང་
ཅས་ཡང་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།

དེ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མ་བྱེ་བའི་རྟགས་བཤད་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་གཙོ་ཆེར་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བཤད་སྟུང་ལས། ནང་
གི་ས་བོན་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

@038A ལྟོ། །ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དོན་གསང་ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ས་བོན་དང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནམ་

པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིས་བསྟན་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷུང་དེས་
ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་དམིགས་གྱིས་བཀང་བའི་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། གུན་གཞིའི་གཉིན་པོའི་ས་བོན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉེན་དང་
བརྟེན་པ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་

དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གུན་གཞིའི་སྟང་གི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོའི་ས་བོན་

རྟགས་སུ་འགོད་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་བཀོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གུན་གཞིའི་སྟང་གི་ས་བོན་དེ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གུན་གཞི་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་
མེད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་གུན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ས་བོན་གྱི་གུན་གཞིར་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་དང་གུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱུ་འབྲས་
སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་

@038B ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ཙུ་
འབྲེལ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཟག་བཅས་

གྱི་དག་བའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞིར་འཛོག་བྱེད་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དགས་བ་དང་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་གཞིར་འཛོག་

བྱེད་ཉན་ཡིད་གྱིས་བདག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིར་འཛོག་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པའི་ཆོས་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་དང་འཇུག་ཤེས་
ཡོད་མེད་ལ་སྟུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་

འཇུག་ཤེས་མེད་པ་ནི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལའོ། །བསྐྱོག་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་
སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སོ་སྟེ་དང་སྟོབ་པ་

འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྒྲེམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་རྣམས་ཡིན་པར་བསྟུ་བ་
ལས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་

དང་དག་སའི་བྱང་སེམས་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ས་མ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདའ་ཀྱི་ཆོ་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་
འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་དེ་མཚན་མ་མེད་པའི་

@039A ༄༄༅། །དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལུས་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་

བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ནི་བསྐྱིབས་ལ་ལུང་མ་བརྟན་ཏེ། རང་གོགས་ཉོན་མོངས་བཞིས་རྩོག་རྩོག་བོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་བའམ་མི་དགོ་བའི་སེམས་དང་རྒྱད་
གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མངོན་

གྱུར་དུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ནི་རིག་བཤམས་པའི་ཀྱན་འགྲོ་ལྔ་དང་། འདོད་ཆགས་མ་རིག་པ་དང་རྒྱལ་བདག་ལྟ་བཞི་སྟེ་སེམས་བྱང་རྗེས་ཡོད་དགྲ་དང་། ངའོ་སྒྲིམ་པ་ལ་བཏགས་པའི་
རྣམ་གཤམ་ལྟ་བུ་ཆགས་རྫོངས་

གཉིས་ཀ་ལ་བཏགས་པའི་བཀ་མེད་པ། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་རྫོད་པ། གཉི་མུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་པ་ལེ་ལོ་རྒྱུག་པ་སྟེ་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་དུག་དང་བཙུ་ལྟ་
འབྱུང་བར་དོན་གསང་དང་དགའ་འབྲུལ་

ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་བྱང་བཙུ་ལྟ་ལེ་སྟེང་དུ་བརྗེད་ངེས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་བསྒྲུན་ནས་བཙུ་བདུན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་། དོན་གསང་གི་བཤད་ཡམས་གཅིག་
ལས་ཉེ་ཉོན་དུག་མི་འབྱུང་བར་

བཤད་དེ། ཉེ་ཉོན་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཤུགས་གཞན་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་ལ་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་རྩ་ཉོན་ནི་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱི་བར་དུ་ཤུགས་གཞན་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་

@039B དུ་ཉི་ཉོན་ལྔ་ལམ་བརྒྱད་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། ཟུགས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། མ་དང་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་

ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟུགས་རྟོན་སོགས་ལྔ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བསྟུ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཟུགས་རྟོན་སོགས་ལྔ་
དང་བརྗེད་ངེས་རྣམ་ག་ལེང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་

སྟེ་ཉོན་མཚུད་ཡོད་བས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། །ཀྱན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རིགས་བ་དེས་སྟུབ་པའི་
ཕྱིར། སའི་བྱད་པར་ནི། ཉོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་

གང་གི་སར་གཏོགས་པ་དེའི་སས་བསྟུས་ཏོ། ས་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སུམ་ཅུ་བ་ལས། གང་དུ་སྐྱེས་བ་
དེ་ཡིའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཇུག་

ཕྱོག་གི་བྱད་པར་ནི། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་འགོག་སྦྱོམས་གྱི་དུས་སུ་དེ་ཞིག་ཕྱོག་ལ། དབང་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཐེག

དམན་དག་བཙུང་ཐོབ་བན་གཏན་དུ་ཕྱོག་གོམ་། ཐེག་དམན་སྒོམ་ལམ་རྩི་རྩ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོ་རེ་ཞིག་ཕྱོག་པའམ་གཏན་དུ་ཕྱོག་པ་གང་ཡིན་དཔུང་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཟེར་
ན། སྤར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་འགལ་

@040A ལྟོ། །བར་དོགས་ལ། གཏན་དུ་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དབང་ཐོབ་དག་བཙུང་མཐར་ཐུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཉོན་ཡིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འཁོར་དང་
འཇུག་ཕྱོག་གི་དུས་

རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བར། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མཚན་ཉིད་ནི། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་ལྟ་བུ་སྤྲིབས་ལ་ལྷུང་མ་བསྟན། །རེག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་
ན། །འགོག་པ་མཉམ་བཞག་

གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱང་རྫས་ཡོད་དག་འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་
འཐད་དེ། འཇིག་ལྟ་ནི་སེམས་

བྱང་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སེམས་བྱང་ལྟ་བུ་རྩ་གཅིག་ལས་ཀུན་འགོ་ལྟ་ཡུལ་ངེས་ལྟ་སྟེ་བུ་དང་། དག་བ་བུ་གཅིག་གི་གཏི་
ཐུག་མེད་པ་དང་བག་ཡོད་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་

སྟོམས་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་བཞི་པོར་བའི་ལྷག་མ་བདུན་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི་སེམས་བྱང་རྫས་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་གཏི་ཐུག་མེད་པ་སོགས་བཞི་
དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་

དང་། ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དག་ནི་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱོད་དགོས་སོ། །ཡིད་ཁམས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཏྲག་ཏུ་རང་སེམས་པའི་
ཡིད་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གཉིས་ཡོད་

@040B བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་བ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་ཡོད་དེ། དང་པོས་ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ལྟའི་ས་བོན་

བཏབ་ནས་ཚོགས་རྒྱལ་ཀ་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱེད་ལ། གཉིས་པས་ཚོགས་རྒྱལ་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་ནས་རང་འགག་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྟེ་
བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས།

དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་རྒྱལ་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པ་ཡིད་ཤེས་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་ཉོན་ཡིད་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་

ཏེ། ཉོན་ཡིད་གཏན་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་
འཛོག་བྱེད་པའི། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་

གྱུར་གྱང་། །དེ་ཡི་རིག་ཙམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་འཛིན་སྐྱིད་རྒྱས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་སྦྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་
པ་དང་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ན་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྷ་ལ་

སོགས་པའི་རྩ་ཉོན་བ་ཞི་ལོག་པས་ན་བདུན་ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཇོག་བྱེད་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལོག་པ་དར་གྱུར་གྱང་། བདུན་ཡིད་དེའི་གསལ་རིག་གི་རྒྱས་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་འདོགས་པའི་དུག་པ་ཡིད་

@041A ༄༄༅། །ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲུང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་པ་ལྟར་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་
མེད་པའི་སྦྱོན་དང་། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་རྣམ་པ་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདུན་ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ །ཉོན་མོངས་བཞི་
དང་བལ་བན་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་བར་འདོད་

ལ། གློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག ཉོན་མོངས་བཞི་དང་བུལ་ཡང་འབྱུག་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ལོག་བས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཞེས་འདོད་པའི་ལྷག་
གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ལྷགས་ལ་ཕྱི་

མ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཇི་བཅུན་རིང་མདའ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །དཀའ་འགྲོལ་ལས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདུན་ཡིད་ཟག་བཅས་དང་། ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདུན་

ཡིད་ཟག་མིད་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བྱེ་བ་དང་། བདུན་ཡིད་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པར་དོན་གསང་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དཔུང་གཞི་ཆེ་
བར་སྤང་ཡང་ཐག་གཅོད་པར་དཀའ་བས་མ་མ་སྒྲོས་

སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྒྲོད་དམ་མི་སྒྲོད་ཅིན། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བདག་

@041B གྱིན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་སྒྲུང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བག་ཆགས་གསར་དུ་འཛོག་པ་མེད་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་
པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་དཔག་མེད་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་

རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དམ་སྟུམ་མོ། གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དུག་ལས་ཐ་དད་
པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས།།

ཡོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་ལུང་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་

ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །དམ་པ་དག་ལ་ངས་

ལག་དོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་བ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་
ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །

ཞེས་དང་། ཡང་གཤེགས་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་འདོད། །ཅིས་སོགས་
མང་ངོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལུང་ནི།

@042A གྲུ་། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་། རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ། །

རེས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྤངས་པས་ནི་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་
ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རིགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། གསུངས་ཀྱང་ཡིན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་
བོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང་།།

སྒྲིམས་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་སོ། ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐེག་བསྐྱས་དང་ཕུང་པོ་ལྡེའི་ར་བ་བྱེད་དང་པའི་སྒྲོང་འགྲེལ་
སོགས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་

མང་ཡང་། འདིར་བཤད་བའི་རིགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕལ་ཆེར་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དང་པོ་མི་རུང་བ་དང་། གསལ་བ་མི་རུང་བ་དང་། ལས་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་གསུམ་ནི།
ཕྱོགས་ལྔ་སྐྱབ་བས་ཀུན་གཞི་

འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་རེ་རེའོ། ཁྱེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྒྲོང་གི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལྔ་ནི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། རིགས་པ་

@042B དང་པོ་ནི། འདོད་པར་ཉིད་མཆམས་སྒྲུར་མ་ཐག་པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་གྱིས་ལུས་ལེན་པ་མི་འཐད་
པ་གང་ཞིག། ཚོགས་རྒྱལ་གིས་ལུས་ལེན་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆན་ལུས་ལེན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོར་ཉིད་
མཆམས་སྒྲུར་བའི་དུས་སུ་ཚོགས་རྒྱལ་མེད་

པ་གང་ཞིག། ཚོགས་རྒྱལ་ལ་དགོ་མི་དགོ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱལ་ལ་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱལ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་།
ཚོགས་རྒྱལ་གིས་ལུས་ལེན་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་ལུས་

ཡང་ཡང་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་རྒྱལ་ནི་ལུས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཆོ་འདིའི་རྒྱུན་ལུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་འདུས་བ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་རྒྱལ་ལ་དགོ་མི་དགོ་

མེད་ན་དག་མི་དགའི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་དྲུག་ལ་ཆོ་ཇི་སྟོན་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་དྲུག་ནི་རེས་
འགའ་འབྱུང་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །ཡིད་ཤེས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུ་
པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་^{@043A} ༄༄༅། །ལེན་ན་ཚོགས་དྲུག་པའི་ཆོ་ལུས་འདོར་བ་དང་ཚོགས་དྲུག་སྤྲར་འབྱུང་བའི་ཆོ་ལུས་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་
དེ། ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྟེ་བ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་ཆོ་ཇི་སྟོན་

གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་དང་། ཉག་དུ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། ཆོ་ཇི་སྟོན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་འཛིན་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱན་དུ་འཇུག་ལ། འཇུག་ཤེས་ཀྱང་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
ཅན་རྣམས་ནི་

ནམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ནམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་མདོ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མདོའི་དོན་ནི་རིགས་
མཐུན་པའི་ནམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་

སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོག་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ནམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་ལ་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་གཉི་བར་

གནས་ཤིང་། ཚོགས་དུག་གའི་རྒྱ་རྒྱུན་ས་བོན་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་དང་། ཡུལ་དུག་ལ་ཉི་རིང་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་དུག་གའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་རྣམས་པ་ཞིག་སྟོབས་ཆེ་རུང་
མེད་པར་ཚོགས་པ་ན། དེའི་མཇུག་

@043B ཐོགས་སུ་ཚོགས་དུག་ག་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཚོགས་དུག་ལས་དང་པོར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱང་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྤྱོད་བས། །ནམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་

སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེས་པའམ། རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་
པ་ལས། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་

འདོད་མཁན་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་གྲགས་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་མཐའ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལ་
རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་

སྐྱེ་བའི་རིགས་བ་བཞེད་པ་ནི་བྱ་བ་ཟིན་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་དཔྱོད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་ཚོད་ནི། ཀུན་གཞི་
ཉོན་ཡིད་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་གསུམ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་

ན་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་མདོ་དང་འགལ་ཟེར་བ་ལ། ཀུན་གཞི་འདོད་མཁན་གྱིས། དེ་གསུམ་རིགས་མི་མཐུན་པས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་མིད་
ཅས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་མདོ་དང་འགལ་

བའི་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། བྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་ཅེས་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིའི་
ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་

@044A གྲུ། །གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་ཞེས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་མིན་ཟེར་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ན། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་
མཐོང་བཞིན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མ་ལ་

བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཡིད་ཤེས་གསལ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཟུགས་མཐོང་བའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་
མངོན་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་དགོས་གྱི། དབང་མངོན་འདས་ཆོ་གཟུགས་བྲན་པའི་སྒྲོ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་མཚམས་གྱི་རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མིག་དང་
ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དབང་མངོན་འདས་ཆེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འི་སྐྱད་ལས། དབང་
མངོན་འདས་མཐག་རྟུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་འོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ས་སྤྱིའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ལ་འདོད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་བས་སོ་སོར་མ་

འདྲེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་བཞི་བ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་བག་
ཆགས་སྒོ་གཞིར་རུང་པ་ཡིན་

@044B གྱི། ཚོགས་དྲུག་བག་ཆགས་སྒོ་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དགོ་བའི་འོག་རྟུ་མི་དགོ་བ་དང་ཁམས་གོང་འོག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་སྟེལ་ནས་སྐྱེ་བས་པན་ཚུན་སྒོ་གཞི་
སྒོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་ཆོ་བག་

ཆགས་རྒྱན་ཆད་དེ་ལས་བྱས་བ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ལྔ་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་རིག་བརྟན་པ་ཕྱིའི་འཇིག་
ཉིན་དུ་སྤང་བ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་གཡོ་བ་ནང་གི་སྐྱེ་

མཆེད་དུག་གཞི་དང་བཅས་བར་སྤང་བ་དང་། ངའོ་སྒྲུམ་པའི་རྣམ་རིག་བདག་དུ་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་ལས་ས་མ་བྱ་བ་བཞིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་བཞིའི་ངོས་འཛིན་

ཡོད་དེ། ཕྱིའི་སྣོད་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ནི་ཀུན་གཞི་དང་། བདག་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ནི་ཉོན་ཡོད་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ལ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་

ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་དོན་དང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་དང་། བདག་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡོད་དང་། རྣམ་པར་
རིག་པར་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་སུ་

གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་པ་ནི། ཡིད་གཞན་ལ་བཏད་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། དེའི་ལུས་ལ་ཕན་གཞོན་བྱས་པས་ལུས་ཚོར་བདེ་སྤྱད་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་

@045A ལྟོ། །རྣམ་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ལུས་ཚོར་དེ་ལ་ཉིན་སྤྱོད་པའི་སྟོན་ས་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་སྐྱེ་མི་རུང་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་སྟོན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ལུས་ཚོར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ས་བོན་ཀྱང་མེད་

པར་འབྱུང་བས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉི། དཔེར་ན་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ལ་མཚོན་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཇུག་ཤེས་མེད་ཀྱང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་སད་ཅིང་ལུས་ཚོར་

སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རོ་ལ་མཚོན་བསྟན་པས་ཀྱང་ལུས་ཚོར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་བདུན་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་སྟོམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ།

དེ་དག་གི་ལུས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་གི་ལུས་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་མིད་ན་མཉམ་གཞག་
ཟག་མིད་ཀྱང་མིད་པར་འགྱུར་

ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཟག་མིད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་འགྲོ་བར་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཁས་
མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་

རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡོད་ཅིས་པས་ཀྱང་སྦྱོན་སྦྱོང་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཟག་མིད་ཤེས་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་སྤར་
བྲངས་བའི་མདོ་དང་འགལ་བར་

@045B འགྱུར་ལ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཀུན་གཞིའི་དོན་ཁས་སྦངས་ནས་མིང་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་བློ་སྤོང་
སྤང་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་འཆི་འཕོ་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གྲུན་གཞི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པར་གནས་བ་དེ། ནམ་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་གྲུན་གཞིའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནས་བསྐྱུས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་བློད་ཀྱང་སྟུང་པ་ཡིན་ལ། གྲུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་

ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བས་བློད་རིམ་གྱིས་སྟུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུན་གཞི་ནི་ཐེག་དམན་རང་ལ་བྲག་པ་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཙུ་བར། གྲུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། ཐེག་དམན་ག་ཅུག་ལག་རྣམས་

སྟུ་ཡང་། གྲུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཇི་སྲིད་པའི། ཡུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་དག་གིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིག་ལས་འཕྲོས་བ་ལས། སྐྱེ་རྒྱ་གྲུན་
གཞི་ལ་གྲུན་དུ་དགའ་བ། ཞེས་སོགས་དང་།

ཕལ་ཆེན་སྡེ་བའི་ཡུང་ལས། ཙུ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་ལུང་ལས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ས་སྟོན་སྡེ་བའི་ལུང་ལས། འཁོར་བ་ཇི་
སྲིད་པའི་ཡུང་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་

གྲིས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀྱན་གཞི་ལ། དབྱིག་ཤེས་མིུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོགས་
གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཐུང་པོ་ཆོར་བ་དང་། །འཇིག་ལྷ་གསུམ་ལ་

@046A ལྷ། །དགོངས་ཞེས་འདོད། །ཅིས་མདོ་ལས་ཀྱན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བཙུན་པ་དབྱིག་ཤེས་ནི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་དང་། བཙུན་པ་མིུ་ཐུང་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། བཙུན་
པ་དབྱིངས་སྒྲོགས་ནི་འཇིག་ལྷ་

ལ་དགོངས་པར་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་འེག་མ་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པའི་སྣོད་མ་ཡིན་པས་མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་གཞི་ལ་མ་སྒོངས་པའི་ཐེག་
ཆེན་པ་རྣམས་གྲིས་མདོ་དེའི་ཀྱན་གཞི་ཞེས་པ་ཀྱན་

གཞིན་མ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཆེ་ས་ཆེར་བཟང་སྟེ། བཙུན་པ་དབྱིག་ཤེས་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ནི་སྒྲིན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་བའི་ངན་འགོ་རྣམས་ཉིར་
ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བསམ་

གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བདག་མེད་ལ་མོས་པའི་ཚོས་འདི་བ་རྣམས་འཇིག་ལྷ་ལ་མི་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་ཐེག་པ་འོག་མའི་ལུགས་

དག་ལ། ཚུལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྷ་པོ་དག་དང་འདྲ་
བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་

དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྟེས་པའི་རྒྱན། །དར་འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཉོན་
ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་

@046B གསུངས་སོ། །འདི་ལས་དུག་ལས། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ།
མ་རིག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་ཉོན་ཡིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཀྱན་གཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་རུང་ལ། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ན་འཇུག་ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཚམས་ཀྱི་
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བ་སྤྲུམ་སུ་མདོ་བྲངས་བ་ལས། ཡང་

དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གོགས་སུ་རྟག་གྲུར་དང་། །དུས་རྒྱུ་ལ་རྟུང་བ་སྟེ། །མ་འབྲེས་བ་ཡི་མ་རིག་འདོད། །ཅིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དུས་དང་གནས་

སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་མ་འབྲེས་པའི་དོན་ལ། བཅུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། འདི་རྟོན་མ་འབྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། དོན་གསང་མཁན་པོ་

ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུན་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་མ་གཏོགས་པ་
སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་རང་

སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་འབྲེན་རྒྱས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་འདི་འབྲེན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སམ་མཐུ་མ་འབྲེས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། རང་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་
ལྟར་འདོད་དགོས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རང་ལུགས་ལ་རྟེན་ན་

@047A ལྷ། །འབྲེས་པ་འཐད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་རིག་པ་ཁོ་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་འབྲེན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཙམ་ནས་མོངས་པའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་
གཞན་རྣམས་འབྱུང་ཡང་། ཉོན་མོངས་

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དག་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ཁོ་ནས་དང་ཞེས་
བཞག་ཏུ་མེད་པར་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་ཡོད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་རྟེན་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དོན་གཅིག་ །འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་མ་འབྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དོན་
གཅིག་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྷན་མ་འབྲེས་པའི་

དོན་ནི། ཅ་ཉོན་གཞན་དང་སྤོ་སོགས་བཅུ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲིས་པའི་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་དོན་གསང་ལས་
བཤད་གྲང་། དེ་ལ་སྒོམ་སྤང་མེད་པའི་རྒྱ་

མཚན་འཛོལ་དགོས་པར་སྤང་དོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། ཏུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཏུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཏུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཏུས་མཉམ་

པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡོད་དེ། འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལྷ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སྤྲ་སྤྲ་བའི་གཙོ་བོ་ནི། མཛོད་ལས། ཐ་མའི་རྟོན་འདས་ལྷ་རྣམས་
ཀྱི། །དེ་དང་ལྡན་ཅིག་

@047B སྤྱི་པའང་ཡིན། །ཞེས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ཏུག་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ལྡན་ཅིག་པའི་རྟོན་མེད་ལ། དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་ནི་འདས་པའི་རྟོན་འདས་མ་ཐག་པའི་
ཡིད་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་རྟོན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཉིས་

ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ཡ། དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་ཉིན་ཡོད་ཡ་ཡིད་ཤེས་ཡ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་འཇུག་ཤེས་སུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །རིགས་བ་འདིས་ཉིན་ཡིད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། གཟུམ་

མེད་ཀྱི་སོ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ཆོས་ཅན། ཉིན་ཡིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་གང་རུང་གང་ཞིང་། །ཀུན་གཞི་མ་ཡིན། འཇུག་
ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ནི་ཆོགས་དུག་གའི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་པས། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བའ་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན།
དུག་པ་ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། བཤད་ཚུལ་འདི་དག་དོན་གསང་ལྟར་དུག་པ་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་

བདག་རྒྱུན་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། བཤད་སྒྱུར་ལྟར་ན་རྟུག་པ་ཡིད་ཤེས་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྒྱུན་མི་འདོད་པས་དེ་ཡོད་པར་སྒྱབ་པ་མིན་གྱི། ཉོན་ཡིད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
དེ། རྟུག་པ་ཡིད་ཤེས་གྱི་དུས་

@048A ལྷོ། །མཉམ་པའི་རྟེན་ཡོད་པར་སྟོང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་གི་གཞུང་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྱི་

ཁས་སྦངས་ལ་འབྲིས་ནས་དགག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་སྒྱུར་ལས། ལྷ་པོ་དག་དང་འབྲུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སུན་འབྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་

ཅིག་ །འདི་ནི་རྟུག་པ་ཡིད་ཤེས་གྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མི་འདོད་པའི་དོན་མིན་གྱི། དེ་ཡོད་བྱང་དེའི་རྒྱུན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དཔྱོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་
གསང་དང་བཤད་སྒྱུར་གཉིས་བཤད་

ཚུལ་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་དཀའ་འགྲེལ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རམ་སྐྱམ་པས་སོ། །ཕ་རོལ་པོས། ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བའི་རྟོན་མེད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱིང་གི་གཞུགས་
བྱ་ག་གཅིག་ནས་དགྲའི་བར་ཡོད་པ་དེ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྐྱེད་མེད་ཐོགས་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་།
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་

ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་
ནི་ཉོན་ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པས་མ་

@048B ཞི་བར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་ཅིས་པའི་
ངེས་ཚིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱད་སྟེ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངེས་ཚིག་

འདི་ནམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངར་སེམས་པ་མེད་ལ། ཡིད་ཤེས་ལ་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་

དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐུན་མོ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན། གུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་བསགས་པས་ན་སེམས་དང་། ཉོན་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ངར་སེམས་པས་ན་ཡིད་དང་། འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་ཡུལ་དུག་སོ་སོར་

རིག་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སེམས་ནི་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་
འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་དང་། དོན་

གསང་ལས། སོགས་པས་ན་སེམས་སོ། །རྟོག་པ་སན་ཡིད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་ལྷའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་དུས་

རྟག་ཏུ་མངོན་གྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ལ་འཛོག་གི། གཞན་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུན་གཞི་ལ་ངར་འཛིན་མེད་ཅིང་། ཚོགས་བྱུག་དགག་
པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་@049A ༄༄༅། བྱལ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགོ་མ་སྟོམས་པ་
བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་བྱུག་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་

བོའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་རྣམ་པ་གྲུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ལ་འཛོག་དགོས་ཀྱི། འཇུག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ངར་འཛིན་ཡིན་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

ནི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་རྩལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅུས་མོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་སུ་ངོས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་དང་རྩེ་གྲུང་ཐང་བའི་མཐའ་
དཔྱོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །འདིར་རྒྱ་གར་བའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་རྩལ་ཉུང་གསལ་དགོད་པ་ལ་བྱུག་སྟེ། གཅིག་ཕུར་སྐྱོ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བུར་
འདོད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་བོ་དེ་

ལེའུ་ཅིས་ཆོས་ཉིད་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཏེ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ལ་གླིའི་རི་
མ་ལྟའི་འགྲེལ་བར་སེམས་

ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཉོན་ཡིད་ཆོགས་དྲུག་སྟེ་བདུན་ཏུ་འདོད་པར་བཤད་པ་དང་། ས་སྤྱེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་

@049B རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དགུར་འདོད་པ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་འདོད་ཚུལ་འཆད་པར། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དྲུག་གི་ །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་འབྱུང་། ཡིད་གྱི་
རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་སྐར་ཁང་དག་པའི་ནང་གི་སྤྱུ་མ་གྲོགས་པ་གཅིག་གིས་སྐར་ཁང་སོ་སོར་ཐོན་པ་བཞིན་རྣམ། དེའི་
ནང་དུ་མར་མེ་གཅིག་སྐར་པའི་འོད་སྐར་ཁང་

སོ་སོ་ནས་ཐོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཆོམས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་བྲག་གནས་ཤིང་། །རིང་དུ་འགོ་ལ་གཅིག་པ་རྒྱ། །གདུལ་བར་དཀའ་པའི་སེམས་འདུ་བ་བྱེད། །དེ་ནི་
བྲམ་ཟེར་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་

ལས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་མི་འཐེད་དེ། ལུང་དང་པོའི་གཅིག་བྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་

ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཤིང་། མདོ་གཉིས་པས་ཆོགས་དྲུག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་སྤྱད་པ་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་

དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོག་གྱུར་དང་འདས་མ་འོངས་འཇིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་རྒྱས་སོ་སོར་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར། ལུང་དོན་

@050A ཨྲ། །གཞན་དུ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྱུང་། །གཉིས་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་ལ། མཚུངས་

ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་དད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཚོགས་བྱུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་
དོ། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ཚུལ་ནི།

བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འབྱུང་། །ཚིགས་བྱུག་ནི་པལ་ཆེར་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟེ། །ཀུན་
གཞི་ལ་དམིགས་པའི་

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྟེ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཉིས་པ་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་

བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ན་སང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཚེས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་
གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་

འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་འབྱེད་དམ་སྒྲམ་ཡང་ཐག་གཅོད་
དགའོ། །དགྲ་པ་ནི་ངི་མ་མེད་པའི་རྣམ་

@050B ཤེས་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲམ་མོ། འདོད་རྩལ་འདི་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་བརྒྱད་
ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་རྟག

པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་ཡིན་ན་དམིགས་བྱེད་དུ་འགལ་ཞིང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་
ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་འཆད་བར། ཚོགས་བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་འབྱུང་ངོ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་གྲངས་མངས་པ་དང་ཉུངས་པར་སྒྲ་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་གནས་ཀྱན་

གཞི་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལྷ་བ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །བྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་
བརྒྱད་ཡིན་ཕྱིར། །གསང་པའི་གནས་

ལ་མི་ཞུམ་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་བཤད་ལྟར་ན། འདིར་བརྟན་སྟོང་ལམ་བཞི་ནི་སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་
ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་

ལ་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ལ་གང་འཇོག་པ་དང་དེའི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་ལ་གང་འཇོག་པ་ནི་དཀའ་བར་སྒྲུང་པས་དཔྱོད་དགོས་
སོ། །གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་དེ།

@051A ཨོཾ། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ རྣམ་པའདད་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་གང་འཇོག་པ་ནི་
དཔུང་བཞི་ཤིན་རུ་ཆེ་

སྟེ། སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་བཞག་ན་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པས་མི་རུང་ལ། པར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་བཞག་ན་དེ་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་
པས་མི་རུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟེ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་བཅུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མེད་དེ། སྟོབ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ༥ རྣམ་

པའདད་ཀྱི་པའདད་ཚུལ་ལྟར་ན། སོ་རྒྱུ་བཞི་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ས་དགུ་

མེད་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ཟེར་ན་འདྲལ་པ་ལྷུང་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅས་ཏུ་མར་ཐེག་དམན་ལ་སོ་རིག་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་

ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། གང་ཕྱིར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་ །ཐོབ་པས་འདི་ལ་སྒོ་གྲོས་བཟང་། །ཞེས་ས་དབུ་བར་སོ་རིག་བཞི་བྱད་པར་ཅན་ཐབ་
པར་གསུངས་བ་དང་འགལ་

@051B བར་མི་འགྱུར་རམ་དཔྱེད་དགོས་ཤིང་། སྒོ་མང་ཡིག་ཆར་ས་དབུ་པར་དེ་བཞི་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་ཀྱང་ཐག་གཅོད་དཀའ་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་
བྱངས་ཐུབ་མང་པོར་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་དེ་བཞི་ཡོད་པར་

གསུངས་པ་མ་གཏོགས། མེད་པར་གསུངས་པ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྱིང་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མེད་དེ།
སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་སོ་དབུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པར་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ཐམས་

ཅད་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་ལ་རྒྱད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱབ་བའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་དག་ནི་སྒོ་གསེར་པ་རྣམས་དབྱད་པ་

འཇུག་ཆེད་དུ་དོགས་སྒྲོང་གི་རྩ་ལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པའགད་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་བཤད་རྩལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ཅེས་པ་མིན་ནོ། ༥ །བྱེ་སྒྲ་ལྟར་ན། སྡེ་ཚན་
དང་པོ་གཉིས་ལས་འོགས་སུ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་མེད་དེ། སྟེ་བས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་གསུམ་དང་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཅེས་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་

@052A

༡༡། །སྤྱ་བ་ནམས་གྱིས། དང་པོར་སྤྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་འབྲུག། དེའི་ཇེས་སྤྱ་སྤྱ་གྲུ་ད་ལྟར་པ་འབྲུག། དེའི་ཇེས་སྤྱ་སྤྱ་གྲུ་འདས་པ་འབྲུག་པར་འདོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱང་། སྤྱ་
གྲུ་མ་འོངས་པ་སོགས་གྱི་

མཚན་གཞིར་གང་འཛོག་པ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། བྱེ་སྤྱས། སྤྱ་གྲུ་མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་འོངས་པའི་སྤྱ་གྲུ་དང་། སྤྱ་གྲུ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་གཞིར་ད་ལྟར་པའི་སྤྱ་གྲུ་འཛོག་པ་
སོགས་སྤྱ་གྲུ་ཁོ་རང་ལ་དུས་གསུམ་དུ་

བྱེ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་སྤེལ་ཡན་ཆད་གྱིས། སྤྱ་གྲུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་དེ། སྤྱ་གྲུ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་སྤྱ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་
ལས། བཅུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ན་རེ།

སྤྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་པ་དང་། ད་ལྟར་པ་ནས་འདས་པར་འཕོ་བ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱ་གྲུའི་ཇེས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་སོགས་འདོར་
ཡང་སྤྱ་གྲུ་ཡིན་པ་མ་འདོར་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་གསེར་སྒོད་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་ཆོ་དབྱིབས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ན་རེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལྟན་ཀྱང་

གང་ཤེས་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་སྟེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ཆེ་བ་ན་འདས་པར་འཛོག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་གཅིག་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ཀྱང་བྱད་
མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་

@052B བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། དུས་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་སྟེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་གཅིག་ནི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱོད་

པའི་གནས་སྐབས་སུ་ད་ལྟར་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིས་ཀྱི་རི་ལུ་གཅིག་ནི་གཅིག་གི་ཤོང་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་དང་། བརྒྱའི་
ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་བརྒྱ་དང་། སྟོང་གི་

ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་སྟོང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ནི། འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་
དོན་མིན་པ་ནི། མཛོད་ལས། ལྷ་བོད་

ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། །གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྲིན་པར་བྱེད། །ད་ལྟར་གྱི་ངང་འདས་པ་དག་། །གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །བཙུན་པ་
སངས་རྒྱས་ལྟ་ན་རེ། འདུས་བྲས་གཅིག་ཉིད་

སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་། སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་ད་ལྟར་པར་འཛོགས་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུད་མེད་གཅིག་ཉིད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་མོ་དང་། བྱ་མོ་
ལ་ལྟོས་ནས་མར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །མོད་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་སྤྲུང་འགག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྤྱུ་བྱ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་འོ། །སྐྱེས་ལ་
མ་འགག་པ་དེ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་

@053A ༄། ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྤྱ་གྲ་ལྟ་བུ་རྟོ། །དངས་པོ་གཞན་ཞིག་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཆ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་དགུན་དུས་སུ་སྤྱ་གྲ་མ་
སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོ། །འདས་མ་འོངས་གཉིས་

དངས་མེད་དང་མེད་དགག་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་པ་དང་དངས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དངས་པོ་གཞན་ཞིག་

ཆ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དངས་པོ་ལ་བྱེད་དོ། །དུས་གསུམ་ག་དངས་པོ་ཡིན་ལ། འདས་མ་འོངས་དངས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་ནི་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་སོགས་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་

ཉེར་བདུན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་དྲུག་
ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་

ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་ཞིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཟག་མེད་
ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྲིབ་གཉིས་པག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་བསོད་སྦྱོམས་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པས་དགོ་
ཙུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་ལཤེས་གཉིན་གྱིས་

@053B ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྔ་ན་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོན་དང་། ཐོག་མཐའ་སྒྲར་བཞིན་ལ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟན་ཅིང་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་སྟེ་
གསུམ་ལྔ་ན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་སྟོ་ལ་ལེན་པའི་སྟོན་དང་། ཐོག་མཐའ་

གཉིས་གྱི་སྟངས་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་པོ་ཁྱུས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་འདྲི་པ་སྟེ་གསུམ་ལྔ་ན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་གྱི་སྟངས་
དུ་སྦྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་

གསུམ་ལྔ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྡོད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། དགེ་རྩ་བ་སྐྱུན་པ་དང་། བསྐྱེན་བཀྱར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་
དོན་འདྲི་བ་དང་། སྤྱིན་སོགས་སྐྱབ་

པ་སྟེང་ཞི་ནི་རིམ་བཞིན་ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་ཡིན་ལ། ལཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་ནི་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ལོགས་སུ་མ་ལའད་དོ། །སྒྲོ་མང་ཡིག་ཆར་བསྐྱེན་
བཀྱར་བ་དང་། དོན་འདྲི་བ་དང་།

སྤྱིན་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། ལཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་ཉན་ས་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་གཉིས་བཞི་ག་སྦྱར་བར་ལའད་པ་ལྟར་བསྐྱུས་དོན་དུ་འང་འབྱུང་བ་
ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །

༥ སྤྱི་དོན་འདིར་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་པ་ལྟ་དང་གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔར་ལའད། རྣམ་ལའད་དང་ཉོགས་དགའི་སྒྲུང་བར་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟ་དང་གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་
བཞིར་ལའད་ལ། ས་མཚམས་གྱི་སྦྱོར་

@054A ༄། །བ་དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་བར་མི་བཞེད་པར་སྒྲུང་རོ། །གསེར་ཕྱེད་ལས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་དང་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྒྲོར་བ་མིན་པར་གསུངས་

སོ། ༥ །སྒྲི་དོན་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཉི་བའི་སྒྲོར་བ་ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲུར་བའི་སྒྲོར་བ་ས་བདུན་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་མོར་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་དང་ཅ་རྒྱུ་གཉིས་
ཀ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་

གསུམ་ག་ཞལ་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་ཉི་བའི་སྒྲོར་བ་ས་དང་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སྒྲུར་པའི་སྒྲོར་བ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
ས་བདུ་པ་ན་ཡོད་པར་སྒྲི་དོན་དུ་བཤད་ལ།

ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པར་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་ཀྱང་། མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མོར་བར་མངོན་ལ། སྒྲི་དོན་གྱི་དེ་ཡང་དཔྱད་གཞིར་སྒྲུང་སྟེ། གསེར་ཕྱེད་དང་
རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་པར་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོར་

བ་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས་སྦྱོར་པ་འདི་ལ་ས་མཚམས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། སྦྱོར་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་པལ་ཆེར་སྦྱི་
དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པར་

སྤང་སྟེ། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་གཉིས་ཤར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་བསྟན་འཕྲོལ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་དང་དྲོད་ནས་ཐོབ་པ་
དང་། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་

@054B བ་འདི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། ས་དགུ་པ་ནས་སེ་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་བར་བྱེད་པས་གཙོ་བོར་དེ་ལ་བཞག་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། ༥། ལུང་
བསྟན་འཕྲོལ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཐོབ་ན་སངས་རྒྱས་གཙུག་

གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་འཕྲོལ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཅིན་པ་ཞིག་མི་དགོས་སོ། ༥། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་གྲོང་
སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཐོང་པའི་དཔེ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་

སྒྲོར་བ་རྒྱ་མཚོར་ཉི་བའི་དཔེ་དང་། བྱང་རྒྱབ་ཉི་བའི་སྒྲོར་བ་ལོ་འདབ་གསལར་བའི་དཔེ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོར་བ་སྒྲུ་མ་མཆོ། བཙའ་བར་ཉི་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་སོགས་ཁྱད་པར་མང་པོ་
རྣམས་གསལ་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། མཛུགས་ཀྱི་མཐུ་

བཅོམ་པ་ནས་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འང་ཤེར་ཕྱིན་ངེས་པར་འཕྲོ་བའི་པར་བཅུ་བཞི་ནི་སྐྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སངས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ནས་ཆོ་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ཚང་བར་ཉིད་བའི་པར་བཅུ་བཞི་ནི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་

འབྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་འཐད་པ་ཡིན་པས་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྱུར་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་བརྟུང་
གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། བརྟུང་གྱི་

མཐུ་ཉམས་པའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པའི་སྤྱིར། སངས་^{@055A} ལྷོ། །རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱན་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟིགས་པའི་སྤྱིར། དེ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་

གུར་བ་སྟེ། དགྲའི་མཚོན་པ་ཅག་པ་དང་། གཉིན་ལ་གོ་བསྟོན་པ་དང་། ལག་ཏུ་མཚོན་གཏད་དེ་དཔའ་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་
པར་སྦྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལྔ་

པར་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་པ་དང་། འཚང་རྒྱ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཆེས་སུ་འང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་
ནམ་མཁའ་ཆེ་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་པས།

བསྐྱུས་དོན་ལས། ཡོན་ཏན་ལྔ་བར་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ཡུལ་དཔྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ནམ་བཤད་དང་རྟོགས་དགའི་སྒྲུང་བར་རང་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་
ཡུལ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

ལུང་བསྟན་པ་སོགས་བཤད་ལ། གསེར་ཕྱེང་ལས། བར་ཏན་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུམ་དར་བར་དཔྱད་པའི་གནས་སུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ནི་དུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་མདོར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་

རྗེས་སུ་ཡུལ་འདི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱ་དུ་དར་པར་གསུངས་པ་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་ཨོད་བའི་ཡུལ་དང་མིང་གྲ་ལའི་གླིང་ལ་སོགས་པའོ། །པར་ཏ་ནི་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་བྱང་གཉིས།

@055B གྱི་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་ནི་པོད་ཡུལ་ཡན་ཆད་ཨུ་རུ་རྒྱན་དང་ཁ་ཆེན་ཡུལ་མན་ཆད་དེ་ཞེས་སོགས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བ་རྣམས་གསེར་ཕྱོང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དག་ལས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་གསུངས་

པ་ལ། ཡུལ་གསུམ་གཞི་དེ་འཛུལ་སྲུང་བ་ལྷགས་དང་གཞན་ལྷགས་གཉིས་བཀོད་པའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལཱ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདོད་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ལཱ་ནས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དེའི་བར་

ལུ་བརྒྱ་སྤྲལ་ལུ་ལུ་བརྒྱ་ཐ་མར་འདོད་དེ། འདི་ནི་ཞི་བ་འཆོའི་བཞེད་པ་ལོ། །རྩེ་གྲུང་ཐང་པ་འི་ཕར་སྤྱན་མཆན་དུ་འདི་ལས་གཞན་དུ་བཤད་གྲང་། གཞོད་འཇོམས་རང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྲ་མ་
ལྟར་ཡིན་པར་སྒྲུང་དོ། །སྤྱོད་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོག་ལས་

ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ༥ །སྒྲོར་པའི་སྒྲོན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྩ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་དང་།
དུག་ཚན་གཅིག་གི་ཐ་མ་གསུམ་སྟེ་ཉིར་གསུམ་ཡོད་ལ།

དེ་དག་གྲང་གཉིས་ཏེ། རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དོན་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅད་པ་ནི། སྟོབས་བ་ཉ་ཅང་བུལ་བ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་སྟོ་
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་

སོགས་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ནི། ཕྱིར་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་སོགས་བདུན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལས་
གཡེང་པའི་རྒྱ་ནི། དུལ་མང་པོ་ལ་རྣམ་

@056A ༄༅། །པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་སོགས་ཐ་མ་གསུམ་སྟེ་ཉིར་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་མཐུན་
རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ནི། བརྩ་

ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཉན་པ་
པོ་སྒྲ་མ་དང་འཆང་པ་བོ་ཕྱི་མ་དང་

འབྲེལ་བ་ནི། འདུན་པ་དང་སྟོམས་ལས་གྱིས་ཉམས་པ་སོགས་བརྩ་བཞི་དང་། འཆང་བ་པོ་སྒྲ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། གཅིག་བྱ་དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་སོགས་བདུན་
མོ། །རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བརྩ་

ཚན་བཞི་པའི་ལྔ་པ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་བདུད་ལས་དངོས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བདུད་
ལས་དང་འབྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་

དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་བདུད་གྱིས་སྐྱགས་རྟེན་པ་ལ་བསམས་ནས་བདུད་ལས་སྤུ་གསུངས་པར་གསེར་ཕྱིང་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བདུན་ནི་ཚོགས་
ལམ་མན་ཆད་དང་། གཞན་རྣམས་

ཕལ་ཆེར་སྒྱུར་ལམ་མན་ཆད་དང་། སྤ་མོ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་མི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་ཞེས་གསེར་ཕྱེང་ལས་སོ། །ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབྱ་མང་བའི་དཔེ་ས་སྒྱུར་བ་པོ་ལ་
བར་ཆད་མང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་

@056B རྒྱས་དང་བྱང་མེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པར་མཇད་ནས་སྤང་པ་སོགས་བྱེད་པས་སྒྱུར་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། ༥ །སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཞན་ལུགས་
དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ལ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ལུགས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་ལུགས་དང་། སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་ལུགས་ཏེ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་འགོག་ཚུལ་ནི་གསེར་ཕྱེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འོ་ཆན་
གྱི་ལུགས་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི་རྣམ་བཤད་དང་

སྤྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ལུགས་བཀོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་ཕྱེང་གི་དཔེ་ཕལ་ཆེ་བར། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་བ་སྦྱིས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་མཁྱེན་
གསུམ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་

ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། བསྐྱེས་དོན་རང་ལས། དེ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནི་མ་བྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་ནོ། །གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆོས་

ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ནོ་པེར་རྒྱུ་ལ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཡིག་ནོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། འདོད་ཚུལ་དེ་དག་དང་དེ་རྣམས་འགོག་ཚུལ་ཤེས་པ་ནི་དང་སང་གི་སྟོབ་གཉིར་བ་
རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གཤམ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོལ་

སོ། །རང་ལུགས་ལའང་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གསེར་ཕྱང་གི་བཤད་ཚུལ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ནི་སྟོར་པའི་རང་བཞིན་དང་། བྱུང་མཆོན་ནི་སྤལ་ཆེར་དོན་གཞན་ལྡན་པ་
དང་། ཤེས་མཆོན་བྱེད་མཆོན་གཉིས་ནི་འབྲས་

@057A ༄། །བྱས་རྒྱུ་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་ས་མཆོན་པ་ལྟར་དེའི་སྟོན་ས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་བཞག་འདོག་གི་མཆོན་མཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་ཉིད་

བཞི་ལས། ཤེས་བྱ་དང་བྱ་སྤྱུལ་ནི་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་བྱེད་སྒྲུབ་ཅིས་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདིས་སྒྲུར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་སྟེ། ཤེས་མཚན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུར་བ་རྣམས་རང་དོན་

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྷན་བར་མཚོན་པ་དང་། བྱེད་མཚན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུར་བ་རྣམས་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སྒྲོད་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྷན་བར་མཚོན་པ་དང་། བྱེད་མཚན་གྱིས་རྣམས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་

རང་གི་སྒྲུར་བ་ལ་མེད་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུར་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་གཉིས་གྱིས་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་དང་། བྱེད་མཚན་གྱིས་གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི་གང་

མཚོན་བྱ་དང་ལས་ཅིས་བྱ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲུར་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུར་པའི་སྟངས་གི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཚོན་བྱ་

ཡིན་པར་སྒྲར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱ་ཡིན་པར་འདྲིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྒྲོར་བ་དང་སྒྲོར་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་མཆོན་བྱར་བཤད་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོར་བ་དང་

@057B སྒྲོར་བའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་མཆན་མཆོན་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་མཆོན་
བྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཆན་ཉིད་བཞི་པར་བཤད་བའི་

ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཆོད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆོད་པ་དང་གང་གིས་འཆོད་པ་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་
མཆན་ནི་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཆོན་

བྱ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་དེ་བྱེད་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་
བ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྒྲོར་བ་མཆོན་

པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཚན་པས་བྱེད་སྐབ་རྩ་མ་བཞག་ལ། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཅི་རིགས་པར་དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་བྱེད་སྐབ་རྩ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོ་
གསུམ་མཚན་ཉིད་རྩ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་

དག་རང་རང་གི་མཚན་བྱ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་དེས་མཚན་མོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་རྩ་བཤགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་ཁང་བཟངས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་

ཀྱང་བྱ་རོག་གི་སྒོ་ནས་ཁང་བཟངས་མཚན་རྩ་རྩང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲུན་རྩ་འགོ་དགོས་ཏེ། རྗེ་གས་བྱང་དོན་རྩ་གཉིར་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ཤར་ཕྱིན་
གྱི་ན་ལ་འབྱོར་ལ་འརྱག་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དོན་

@058A ༄༄༅། །གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པས། དེ་ལ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་མཚན་དང་། གཞན་དོན་
འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་

རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་ཏེ་གསུང་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྟན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཤེས་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ལ། གསེར་ཕྱང་ལས་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་བྱེད་པར་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་མཚོན་བྱ་སྦྱོར་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྐད་མ་སྦྱར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཅུ་ཤེའི་རྒྱིག་ཆེན་

ལས། བོད་ལ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་འདི་དང་རྒྱ་གཞུང་གཞན་མང་པོ་ལས་མཚན་གཞི་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་མཚན་མཚོན་གྱི་སྦྱར་བ་གཅིག་ལ་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་འགལ་བར་སྒྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་ལ།

གཞན་དག་སྒྲ་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཏྲགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་གཞི་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་

བྱ་མཆོན་པ་ལ་ཡང་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བརྗོད་བྱ་ལ་ཡང་གསུམ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་གཞིའི་ཐ་སྟད་སྟོར་མི་རུང་བ་མིན་གྱང་།

@058B གློ་གསར་བ་རྣམས་ལ་འཆར་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ལྟར་དགོད་པ་ནི། སེམས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་པའི་

ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སུ་

གྱུར་བའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་ཏེ། ལམ་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་སྦྱོར་བ་

ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གྱུར་བའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱི་གྱུར་གྱུར་བའི་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་

ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཚན་ཞི་བརྒྱད་རེ་རེ་ལ་སྦྱོར་བ་རེ་རེ་འགོད་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མས་
རིགས་བསྟོའོ། །མདོ་ལས་ཤེས་མཚན་

འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱར་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཉན་

@059A ༄། །རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནས་རོ་མྱང་མེད་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རོ་བོ་
རྒྱ་འབྲས་ཅི་རིགས་སུ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་མ་ཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒར་བཤད་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་འབྲས་
བྱ་དང་། རོ་བོ་དང་། རྒྱུར་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་སྐྱེ། རྒྱལ་བྱུང་པར་མེད་ན་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་རྒྱུའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བར་བ་མཐོང་ལམ་ནི་ཉན་
རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ན་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲོར་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་

བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གོ་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱུང་མཆན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བར་གཞི་ཤེས་གྱི་བྱུང་མཆན་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཆན་
ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ཙམ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་ལ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ནི་

ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཡུལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། སྐྱོབ་བ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྲུལ་མི་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཞེས་གྱི་སྦྱོར་བ་
ཆོས་ཅན། དེ་འབྲའི་རྩས་པ་དང་ལྷན་ཏེ། རྟེན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་

@059B གྱིས་ཐབས་ལམ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱབས་ཏེ་གཏན་དུ་ཕན་པ་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་གཞན་དོན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་
རང་དོན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བར་བདུན་ལ་འགོད་པར་མཛད་

པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་རྩས་པ་དང་ལྷན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམས་གྱི་རྟེན་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལེན་བརྒྱད་མར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་སེམས་དང་ལྷག་མ་

དགུ་སངས་རྒྱས་ནས་གྱི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་གྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསེར་ཐོང་ལས་
གསུངས་སོ། །དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་དང་ཐ་མ་

གཉིས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བྱ་བྱེད་བར་རྒྱན་སྒྲུང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉི་སྒྲུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིང་། འབྲེལ་བ་འདིར་མཁྲིན་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་གསུམ་དང་བདུན་དང་
གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །སེམས་

དཔའི་གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྲོར་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་ཏེ་གསུམ་བྱེད་པར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བས་དཔེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གྱི་

ཏྲགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དབེན་བ་དང་། ཉོན་མོངས་གྱི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱ་རྩེ་ལ་མིན་

@060A ༄༄༅། །ཡིད་བྱེད་སོགས་གྱིས་དབེན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་ཏྲག་གིས་དཔོན་པའི་སྒྲོར་བ་བཞིའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་
སྒྲོར། ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྲོར་པ་ཆོས་

ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་ཏེ་གསུམ་བྱེད་པར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྒྱུ་ངན་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟང་
པར་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོར་པ་

དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱོམ་པ་བོ་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།

བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག

བཀག་པའི་སྦྱོར་པ་ལྔའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་རྟོགས་བྱུང་པར་པ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་གཞི་

ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དག་འཇིག

རྟོན་པའི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལོག་སྟེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་དག་གིས་མཆོམས་ཡོད་དེ། ཤེས་

མཆན་བྱེད་མཆན་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་གར་ཡོད་ལ། བྱེད་མཆན་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་ནི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་མཆོམས་

@060B དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གསེར་ཕྱང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་ངེས་ཀྱིས་འདི་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

སྟོན་སྒྱུར་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་དུ་ཤེས་མཚན་ཐོབ་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་ངེས་ཀྱིས་འདི་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནའང་ཡོད་པར་གསེར་ཕྱང་རང་ལས་གསལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམས་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི།
འདི་ལ་ལྔ། མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་དང་།

མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་བྱེན་གསུམ་གྱི་

སྒྱུར་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སྒྱུར་པ་རྣམས་སོ། གསུམ་པ་ནི། སྒྱུར་པའི་ངོ་པོར་
གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་། བྱུང་པར་དང་། བྱེད་པ་

གསུམ་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཉན་མོངས་རྟགས་སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཆན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་
མཆོན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་^{@061A} ༄༅། །ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྩོགས་པས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཉན་མོངས་རྟགས་སོགས་བཞི་སྤྱོད་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་

ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཆན་གཞི་ནི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བར་མཆོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གང་
རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྐྱབ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་ཉིད་མཆན་མེད་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཆན་
གཞི། ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བར་མཆོན། སྤྱོད་

ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །གཞི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཚན་
གཞི། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་པར་མཚོན། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་མཚན་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་
བྱད་པར་དུ་འཕགས་བའི་

སྦྱོར་བར་མཚོན། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དེ་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་
སྦྱོར་བར་མཚོན།

@061B དན་བདེ་སྦྱོབ་སོགས་གྱི་བྱེད་ལས་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་མཚན་བཞི་དང་ལྔ་དང་བདུན་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་མཚོན་
སྦྱོར་དེས་རིགས་བསྒྲེལོ། །ལྔ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་

ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའ་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཆན་ཉིད་བཞི་གང་ཡང་མེད་དོ། །བྱད་མཆན་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་བྱད་གཞི་མཐོང་ལམ་དང་སྐར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་བ་སོགས་བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆོགས་

ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའ་པར་ལ་ཡོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་ནི་མཆན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཆོན་བྱེད་མིན་པར་བཞེད་དོ། །རྟོགས་དགའི་སྣང་པ་
ཡང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་མཐུན་ཞིང་། རྗེས་འརྒྱལ་གི་ཡིག་ཆ་ཕལ་

ཆེར་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རང་བཟོ་མིན་གྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་བཤད་སྟུལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ་ཡང་། ལྟོ་དམན་
བདག་གིས་འདི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡང་ཡང་བཟླ་རྟོག

བྱས་ཀྱང་འདིའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆད་པར་མ་སྟོབས་སོ། ༥ །མདོ་སྡེ་ཆངས་པའི་བྲ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི་ཀུན་བདུས་དར་ཁྲིཀ་དང་། ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷང་མ་

བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་སྤྱི་དོན་འདིར་རྟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སོགས་སུ་སྦྱར་ནས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་།
གཞུང་ཆེན་མོར་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་སོགས་སུ་

@062A ཨཱ། །འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འང་ཡོད་དེ། །མེད་པར་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་བོད་དུ་བཅུ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞི་དུ་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྔ་

དང་གསུམ་སྟེ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་གསེར་བྲེང་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ལྔ་དང་ལྔ་ལྔ་ལེ་ལྔ་བརྒྱད་མ་གསུམ་གའི་དགོངས་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པའདུང་ལས། རྒྱུ་འབྱེད་སོ་
སོར་བཅད་པ་མཆོན་བ་ཙམ་

ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མེད་པར་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་བོད་དུ་བཅུ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞི་དུ་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྔ་

དང་གསུམ་སྟེ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་གསེར་བྲེང་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ལྔ་དང་ལྔ་ལྔ་ལེ་ལྔ་བརྒྱད་མ་གསུམ་གའི་དགོངས་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པའདུང་ལས། རྒྱུ་འབྱེད་སོ་
སོར་བཅད་པ་མཆོན་བ་ཙམ་

མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀླན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་།

བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་མས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་
པའི་ཐ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་

@062B ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ནི་དེ་དག་
མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྦྱོར་པ་

དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྐབས་བཞི་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་

གསུམ་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་ནི་ས་དབྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
དང་། སྐབས་དྲུག་པར་དེ་

ལྟར་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་ནི་ས་བརྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྒྲོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མིན་པའི་
དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་རྒྱལ་འདི་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོར་ལམ་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དང་
པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་

སྐྱུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་རེ་རེ་སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་མིན་
ཞེས་པ་མ་གཏོགས།

@063A ཨོཾ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོར་ལམ་མེད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ལམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱང་ལས། མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་
ལམ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་སྒྲེས་

པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྤར་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་བྱུང་པར་ལམ་དུ་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་ན་སྤར་གྱི་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
མཛད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་བླ་གས་ཅེ་གཏད་བར་སྤང་

ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལམ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འབད་ལྡན་དུ་བཞེད་པར་བཤ། སྒྲོར་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོར་མཐོང་སློམ་
གསུམ་གྱི་སྐབས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་སྒྲོར་བ་

མཐོང་སློམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ནི། སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་
མཁྱེན་ནི་ཚོགས་སྒྲོར་ཁོན་དང་། གཉིས་

པའི་ལམ་ཤེས་ནི་ས་དང་པོ་དྲུག་དང་། གསུམ་པའི་གཞི་ཤེས་ནི་ས་བདུན་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྟོང་དང་།
སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྟོང་དང་།

ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་མདོ་དང་རྒྱན་ལས་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་ཆར་གཅིག་ཙམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ལམ་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་དག་ཡང་ཡང་བསྟན་
པར་འདོད་པ་ནི་ལུགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@063B ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟུད་འབྲེལ་ཉོགས་སྤར་ལམ་རྒྱུད་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ལུག་པའི་ལུགས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གསེར་ཕྱོང་གི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོར་ཤིང་།

མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། རྩི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཕགས་པའི་རྩིས་སུ་འབྲང་

སྒྲེ་ལམ་དེ་དག་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་སྤང་ལས། མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་གུས་ཀྱང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་
གསུངས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་། སྒྲོར་བ་གསུམ་ལྟ་

དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོན་ས་དང་། དང་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་དང་པ་སྐྱེད་བྱ་དང་སྤང་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་མའི་ལམ་རྣམས་ནི་
དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་ཐོབ་པའི་རྩིས་དང་སྤྲུང་ཡང་འདྲི་

པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲི་དང་སོ་སོའི་སྒྲོས་པ་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལུས་རྣམ་བཞག་དང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་

ཀའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་
དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་གསེར་ཕྲད་ལ་

@064A ཨོཾ། །ཤེས་དགོས་སོ། །རྣམ་པའད་ལྟར་ན། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཀའི་སྐབས་སུ་སྒྲུང་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲུལ་བསྟན་པ་དེ་དག་སྒྲུང་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་
ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་

པས། གཞུང་གོང་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་ཆ་སོགས་འོག་མ་ལ་འང་སྒྲུང་ལ། འོག་མའི་ངེས་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་གོང་མ་ལ་ཡང་སྒྲུང་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་ཉན་རང་
གི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས་བདུན་

པ་མན་ཆད་ལས་བྱད་ལྷགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཅེས་པའང་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཚོགས་སྒྲུང་ཁོ་ནར་སྒོམ་པ་
ནས་མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ་ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་སྒོམ་

པར་འདོད་བའི་ལྷགས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། མངོན་རྟོགས་དྲུག་ཀའི་སྐབས་སུ་ངེས་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྟད་དུ་གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་ཡང་དེ་དག་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་

བར་བཤད་ཀྱང་། བཤད་ཚུལ་ནི་རྣམ་བཤད་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲའོ། །དེ་དག་ལས་གསར་ཤིང་གི་བཤད་ཚུལ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་དང་པའི་གནས་སུ་སྒྲུང་ཡང་། སྟོགས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོད་པའི་གཞིར་འགྱུར་དོགས་ནས་མ་སྟོས་སོ།། ཏྲགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག

ཏུ་མཆོན་ཚུལ་ལ་བཤད་ཚུལ་མེད་སྟེ། གསེར་ཤིང་ལྟར་ན། བདག་འདི་དག་ལས་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཙམ་ལ་དེའི་ངོར་ཏྲགས་སུ་བཤད་ཀྱི། འདི་དག་
ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མས་ངེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་

@064B བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ནི་ཏྲགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཏྲགས་པ་དམའ་བ་བདག་གིས་ནི་ལྷས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་
ལས་དཔོག་ན་འབྱུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་བྱུང་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་ཏྲགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་

བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་ནང་གི་ཏྲགས་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞོག་ཏུ་གྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་སྒྱུར་བའི་དོན་གསུམ་ལུང་འབའ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་ཅིང་ལུང་ཡང་ཁས་
བླངས་པ་ལས་ཚད་མར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག

བྱར་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་བཞིན་དུ་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་བྱུག་གི་བཞེད་པ་མ་གོ་བར་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་རྟོགས་དགའི་
སྒྲུང་བར། གང་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེལ་ལུང་

ཁོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བདག་འཛིན་སྟོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་འགོག་པ་
ཅམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་ལས་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཅམ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རྣམས་པར་ཁས་ལེན་ལ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཅམ་དུའང་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་
རྣམས་སོ། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །རྣམ་བཤད་དུ་དེ་དག་ཚུལ་གསུམ་ཆད་པའི་རྟགས་

ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་འདིར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འབྲས་རྟེན་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་རྩི་རིམ་གྱིས་དཔོག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཞེས་བསྐྱས་ལས་
བཤད་ཀྱང་ཐག་གཅད་མི་སྲུ་བར་དཔྱོད་དགོས་སོ། ། །མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོག་ །

ལམ་མངོན་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་བདེན་པ་དང་། བོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་བ་དང་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
གཉིས་པོས་བ་དང་། ལམ་

@065A མི་སྤྲིང་པ་གོ་

@065B མི་སྤྲིང་པ་གོ་

@066A ༄། ཁྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། འདིར་དགོན་མཆོག་གི་
གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་བ་ཐོབ་པས་

སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་སྒྲུབ་ལམ་བྱོད་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་བ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་དགོངས་པའོ། ཁྱེད་ཀྱི་དད་བ་དང་ཚུལ་གྱིས་ས་
ལ་རིམ་བཞིན་དགོན་མཆོག་མངོན་རྟོགས་དང་ཀུན་

དུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་ལུ་འཁྱེད་དུ་དེ་གཉིས་བསྟན་པས་མངོན་རྟོགས་བདུན་ཏེ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་བཞད་དོ། ༥ །སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་བའི་ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ནི། ཚུལ་

སྤྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་གཅོད་འདོད་བ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གཅོད་ཚོད་པ་དང་འགྱོད་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་གཅོད་གཉིས་
དང་སྦྱགས་པ་གཉིས་དང་། བདེན་པ་ལ་ཅེ་གཉིས་

བའི་ཐེ་ཚོམ་སྡེ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་སྦྱགས་གཉིས་གཅིག་དང་ཚོད་འགྱོད་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པས་ལྟ་ལོ། །གཉིད་སྦྱགས་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་སྟེ་གཉིན་པོ་དང་ཟས་ཏེ་རྒྱུ་དང་བྱ་བ་སྟེ་
བྱེད་ལས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་

གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ། གཉིན་པོ་ནི་སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་ནི་བརྟན་བ་དང་མི་དགའ་བ་སོགས་དང་། བྱེད་ལས་ནི་སེམས་ནང་དུ་ཉུམ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །ཚོད་འགྱོད་གཉིས་ཀྱི་དེ་གསུམ་
གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ། གཉིན་

@066B དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་། རྒྱ་ནི་ཉི་དུའི་རྣམ་ཏོག་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཏོག་སོགས་དང་། བྱེད་ལས་ནི་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལོ། །སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་པས་
བྱབ་སྟེ། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་རྣམས་ཤོད་ཐེ་

ཆོམ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་
གཅིག་ཕུང་པོ་གཞོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཆོམ་

ཕྱིར་ན་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། ༥ །མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་པ་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བརྒྱུག་ཁྲ་ལོག་འཆོ་ལྷ་ནི་རིན་པོའ་ལས། རྩལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་
ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་བསག

རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྒར་ནི་སྤྲ་བ་ལོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྗེས་ཡང་སྤགས་བྱེད་བལོ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བརྟེན་བའི་ཕྱིར། །མདོན་སུམ་
གཞན་ལ་སྟོད་བྱེད་པ་ལོ། །རྟེན་པས་

ཆེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྤར་ཐོབ་བ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་བར་སྤྲ་ཞིང་། ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་ནི། ཆེད་བཀྱར་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སེར་སྒྲ་
ཆེ་བ་སོགས་གཞན་

ལ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའོ། །བསྐྱས་དོན་ལས། ཆེད་འདོད་ཡིད་བཅུག་སྒྲ་པ་ཁབས་སྟེ། རོར་བསྐྱགས་གཞོགས་སྒྲོང་སྒྲིན་བདག་བྱང་ཕྱིན་ཏེ། བྱོད་བྱང་དག་བཅོམ་བྱོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ། ཞེས་
བརྗོད་ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བར་ཉི^{@067A} ༄༄༅། །སྤང་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །ཡུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་དང་དབང་
སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འབྱེད་སེར་སྒྲ་

ལ་སོགས་ལ། །སྒྲོར་དང་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་བའི་རྟགས་དགུ་པ་ནས་བཅུ་གསུམ་པའི་བར་ལྔ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་
སྒྲོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་

བཀག་པ་ཞེས་སྒྲུར་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲོར་ཚུལ་ནི། ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོར་བ་དང་རྒྱན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོར་བའི་གནས་པ་སོ་
སོར་བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་

གྱི་ཉོག་པ་ལོ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚེས་རྒྱན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་སྤར་བཞིན་བཀག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་སྤར་བཞིན་བཀག་པ་
དང་། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དེས་སྤོང་བྱ་

ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གཡུ་ལ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་སྤར་བཞིན་བཀག་པ་སྟེ་བཞི་ནི་འགོག་པ་ཚེས་བཅོད་སོགས་བཞི་དང་རིམ་བཞིན་སྤོང་རོ། །དེ་ལྟར་གཡུ་ལ་བ་ཀྱི་ནས་སྤང་བྱ་འགོག་
པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་བདེན་ཞེན་ལག

པས་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱིན་རང་གི་རང་གིས་འགོག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་གོང་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཉིན་གོང་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། དབང་ཡུལ་གོང་རལ་ལྟ་བུའི་གཏམ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་
གཏམ་ལ་སྤར་བཞིན་འགོག་པ་འོ། །

@067B དབང་སོགས་བཞི་འགོག་བ་ནི་འགོག་བ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བསྟན་གྱི་དེའི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིན་པས། དབང་སོགས་བཞི་ལ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོ་གཡུ་ལ་འབྱེད་པ་ཞེས་མི་
སྤྱར་བར་གསེར་བྱེད་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཉོག་པ་དཀའི་སྤྱང་

བའི་དགོངས་པ་འད་འདི་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་ཡང་རྣམ་པའགྲུབ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་གཏམ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤང་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞེན་བ་ནི་སྤྱག་ཀྱན་ཤེས་
པའི་དུས་ན་བཅོམ་ཟིན་པས་སྐྱབས་འདིར་ཐ་སྙད་ལ་ཞེན་

བ་སྒྲོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཇི་ཡབ་སྲས་གསུམ་ག་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་དང་པོ་ལ་གཏམ་མི་འབྱུང་ཡང་དོན་གྱིས་འཐོབ་ལ། འབྲེལ་
བར་གསུམ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་གཏམ་མ་སྒྲུང་ཡང་བཞིག་ལ་སྒྲུང་

དགོས་པར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། །བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དུག་ནི་མདོ་ལས་རྒྱན་པོ་དང་དམག་དང་གཡུལ་འབྱེད་པ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་གསུངས་ཤིང་།
བདག་ནས་མཐོང་བ་པོའི་བར་དུ་ཞེན་བ་ནི་རང་གི་སྐྱས་གསུངས་སོ།། བརྒྱད་

སྒྲོང་པར་རྒྱལ་སྒོན་གྱི་གཏམ་གསུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཇིན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། ༥ །དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་ལས་ཕོ་མེའི་དབང་པོ་དང་སྟོག་དང་བྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
གསུམ་སྟེ་དུག་ནི་ལུས་དབང་གི་ཆ་དང་ཕུང་བོའི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐྱབས་དང་དད་

སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་རྫས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་པོ་བཏགས་ཡོད་ཅིས་བྱ་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་དབང་པོ་རྫས་དབང་ཡོད་ཅིས་བྱའོ། ༥ སྤྱི་དོན་འདིར་ཀུན་
བརྟུས་པའི་ལུགས་ལ་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་གདགས་

@068A ལྷ། གཞི་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་དད་སོགས་དགྲ་དགྲར་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟུས་འབྲེལ་བར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་དང་སོགས་དགྲའི་སྤྱི་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
བསྐྱེད་ནས་བཅུར་བཤད་བ་ལྟར་གསེར་

ཕྱིང་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ༥ བསྐྱེད་པར། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ཤེས་བ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྤྱོད་ལམ་ལ་བཞག་ཀྱང་། སྤྱོད་ལམ་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོ་མ་ཐོབ་བའི་བར་ལ་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་མ་འདས་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པར་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསེར་ཕྱིང་ལས་གསུངས་སོ། ༥ བྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་
རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མས། སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགྲུང་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་བ་མི་འཐད་དེ། ལུས་རྒྱས་འབྲང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་སྒྲོམ་
ལ་མ་སྒྲོར་དགྲུང་རེ་འཁོར་དབང་དུ་

མཛད་དེ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་ནི་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་ཁོངས་
ནས་བསུས་ཏེ། དོན་དམ་སྟེ་རྗེས་ཐ་དད་

ཀྱི་ངོ་བོར་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པར། གྲང་པ་དང་པོ་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། གྲུན་རྗེས་སྟེ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་བྱབ་
བས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱད་དུ་འོ་

@068B རྒྱུད་དུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པར།
གྲུན་རྗེས་དུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །ཞེས་སོགས་གྲང་པ་གཉིས་

འབྱུང་ངོ། །འདིའི་བདེན་གཉིས་ནི་དབྱ་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྟོག་གི་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་རང་མཚན་དང་ཕྱོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་ངོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་
ཙམ་ལ་གསེར་མེད་རྣམ་བཤད་མཐུན་པར་སྒྲུང་ལ། རྟོགས་

དཀའི་སྒྲུང་བར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་མི་སྤྱིད་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོད་པ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་མི་འཐད་ལ། སྒོམ་ལམ་རེ་རེས་བསོད་ནམས་
གངས་མེད་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བུ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་གངས་མེད་སྒྲོང་

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་སྒོམ་ལམ་དགྲུང་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བུ་རྣམ་རྟོག་གངས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ལན་ཡང་སྤང་བཤད་པ་དང་
མི་འདྲ་ལ་འདིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱང་དབྱ་མ་པ་ལ་གྲགས་

བའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ལ་བཞེད་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཕྱོད་ལན་སྤང་བཤད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉི་སྤྱང་ལྟར་ན། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱོད་པ་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་ལན་སྤྲན་པར་འཆད་ལ། བདེན་གཉིས་

ཀྱང་དབྱ་མ་པ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་འཆད་དམ་སྒྲིམ་སྟེ་རྒྱས་པར་གསེར་ཕྱང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤར་གྱི་ཕྱོགས་སྤུའི་བས་མཆོད་ནི། སྒྲོམ་ལམ་རྩང་དུའི་རྩང་དུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་བསོད་
ནམས་གངས་མེད་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་

@069A ༄༄༅། །བས་དེ་སྐྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཡང་རྫས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དབྱར་གངས་ངེས་བ་འཇིག་གོ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རང་ལྷགས་ལ་སྒྲོམ་ལམ་རྩང་དུའི་རྩང་དུ་རྫས་མཐའ་ཡས་
ཡོད་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་དབྱར་གངས་ངེས་པ་མི་འཇིག་

སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ལམ་རྩང་དུའི་རྩང་དུར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གངས་ངེས་རིགས་ལ་བྱེད་གྱི་རྫས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལན་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་
བསོད་ནམས་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་བཀག་པའི་

སྒྲོནས་ལན་མཛད་པ་ནི། གངས་མ་ངེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་ན་གངས་མ་ངེས་པར་འཇོན་པ་ཡང་ཕྱོག་པ་ལ་དགོངས་ལ། ལྷགས་གྱིས་ཀྱང་གོ་རྣམ་ཏེ། ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བསོད་ནམས་
དུམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་གོ་པ་ན་རྫས་ཐ་དད་

པའི་སྒོམ་ལམ་དུ་མ་ཡང་རིགས་གཅིག་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཕྱང་གི་དགོངས་པ་སྟར་བྱས་བའོ། ༥ སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚུད་པ་ནི།
སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་

ཤིང་གཉིན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་བོར་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་བར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཤ་གཉིས་བ་

ལན་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན་སྤང་གཉིན་མི་འཐད་པས་བྱབ་པ་མེད་དེ། ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་སྟེ་རྣམ་མ་བྱེན་དོན་
དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་

@069B དོན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒོམ་ལམ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་སྤང་བྱ་ལ་གཞོད་པ་སོགས་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་དང་སྒོམ་ལམ་
དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཐ་སྟོན་དུ་དོན་བྱེད་

པར་ཅན་བྱེད་པར་མཚུངས་ཤིང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུངས་ལན་འཆད་པར། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་

མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོས་ཏེ། འདིའི་སྟོར་གནད་དོན་
གསལ་བའི་རྒྱ་ཟེར་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་

ཚུངས་སྟོང་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་རྩ་བ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་མ་ཁོ་ནས་དེ་མི་སྐྱེད་པ་གནག་ཞིག །ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཅིག་ཅར་
འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་སྐྱེད། རིགས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་མི་

སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བྱུང་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལ་བྱང་རྩ་བ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་
སྟེ། ཕྱི་མ་བྱང་མ་ཐག་ཏུ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པས་ན་སྔ་ཕྱི་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད་པ་ལ། རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་མི་སྦྱིད་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ལ་ཁྲབ་པ་མ་དེས་
པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་

@070A ལྷོ། །བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྱེད་ལྟར་ན། རྟགས་བཞི་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་བ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛོགས་བས་ཀྱང་དེ་མི་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
ནས། ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་

འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་བར་དེ་ནི་ཡང་དག་བ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་སྦྱིད་པ་ནི་
རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་

མི་བསྐྱེད་ན་སྦྱིད་ཚུལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་སོགས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྦྱིད་པ་དང་། དེ་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་དེ་སྦྱིད་པ་
དང་། སྔ་ཕྱི་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་ཡང་མ་ཞིག་

པར་སྟུན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པས་དེ་སྐྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་ཆུང་ལ་གསུམ་པོ་འདིར་མཐའ་ཚོད་ན་གསུམ་ག་མི་འཐད་པས། བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་མི་སྟིང་པར་འགྱུར་ལ། མཐའ་མ་ཚོད་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྲ་བསྟུ་བ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསེར་བྱང་།

གི་བཤད་ཚུལ་དེ་སྤྱི་མཐུན་པར་མཇད་དོ། །མར་མའི་དཔེ་སྟོན་པ་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསེར་བྱང་སོགས་ལམ་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །སྟོར་བ་གསུམ་པོ་འདི་གཙོ་ཆེར་སྟོར་ལམ་ཡན་ཆད་ན་
ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་གཞག་དགོས་

ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཚོས་རྣམས་སྟོས་བྲལ་བྱ་སྟོམ་པ་དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ནི་གསེར་བྱེད་གི་དགོངས་པ་འོ། །རྣམ་

@070B བཤད་ལས་དང་པོ་གཉིས་ས་བརྒྱད་བ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་ལ། གསུམ་པས་བཅུ་པ་དང་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་ཡིན་མིན་གསལ་ལོ། །རྟོགས་དགའི་
སྒྲུབ་བར་སྒྲོར་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དག་པས་གསུ་

དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་དོ། ཨྲ་ཀ་ཀ་དང་པོ་ནི། ཉིན་པར་དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། དོན་
དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་

འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་ལས་བྱས་ཏེ་སད་ནས་ཡི་རང་ན་ཉམས་འཕེལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། ཨྲ་ཀ་ཀ་གཉིས་པ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ།

མི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་མངོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་ན་བྱི་འཕེལ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། སྟོན་པས་ལས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་བྱི་འཕེལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་

མིན་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ། ཨྲ་ཀ་ཀ་གསུམ་པ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་
ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི།

དཔེན་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་པས་ལུང་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁྲམ་ཀ་བཞི་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེམས་ཤིང་དགོ་ཅ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱེས་ན་བསྐྱེ་བ་ཡང་
དག་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། མི་ལམ་དུ་བྱས་

@071A ལྷ། །བའི་ལས་ལ་བྱི་འཕེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་། བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་པར་འཁོར་གསུམ་

མི་དམིགས་པར་གསུངས་ཏེ་དོན་གྱིས་ལན་མཛད་བ་ནི། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་དྲེ་བ་འདི་མི་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཉི་སྒྲུང་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
ལས་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་

དོན་དམ་དུ་ཐལ་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་གྲོན་ཀ་བཞི་ལས། གཉིས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། གཞན་གསུམ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཞོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གསེར་ཕྱིང་
གི་དགོངས་པའོ། །རྣམ་པའད་

ལྟར་ན། གྲུན་ཀ་གཉིས་པ་ལ་མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཐལ་པའི་གྲུན་ཀ་ཞེས་པ་ཤད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་སྒར་ལཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། གྲུན་ཀ་བཞི་བ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་
བའི་གྲུན་ཀ་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་

ཤིང་། བཞི་གཤམ་འཁྱེད་ལྟུང་བཤོད་པར་ལཤད་དོ། རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ན། གཞན་གསུམ་རྣམ་ལཤད་རང་འདྲ་ཞིང་། གྲུན་ཀ་གཉིས་པ་ལ་མི་ལམ་དམིགས་བཅས་པ་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་
ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་སོ། ༥ །

འབྲེལ་བར་གྲུན་ཀ་དང་པོ་ལན་དང་བཅས་བ་ལཤད་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། གྲུན་ཀའི་གཙོ་བོ་ནི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པ་དེས་ལན་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་

@071B སྒྲུམ་དུ་དགོངས་སོ། གྲུན་ཀ་དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དགོ་སྡེ་གཤི་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་
བར་བདེན་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་

གྲི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འོ། །ཞེས་བརྗོད་བ་ལ། དབུ་མ་པས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕང་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་སྒྲས་བ་ལ། ལན་དེ་ནི་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ་འོ། །དེ་དག་ལ་བཤད་

སྟོལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གསེར་སྟེང་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་སྟེང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ། དབུ་མ་བ་ན་རེ། དོན་སྒྲ་བྱེད་ལ་ཡང་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་མེད་པར་ཐལ།
གསང་བུའི་སྟོག་དེ་གསོད་པ་བོས་མཆོན་བསྟན་

བསོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ལམ་སྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསང་བུ་དེ་དེ་ལྟར་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྟོག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། འཇིག་

ཉེན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་སྟོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕང་བ་ལ། དོན་སྒྲ་ན་རེ། ཁོ་བོ་
ཅག་ནི་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་དང་རྟུལ་ཆ་མེད་པར་

འདོད། རྒྱལ་དང་ཆོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་བས། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འང་ཡོད་ཀྱང་། སྲོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་བ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་
མེད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

@072A ལྟོ། །མེད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་བྱུང་བ་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱལ་འཇིག་པ་གསོད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མི་
འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱིད་ཀྱི་ཐལ་བས་མི་གཞོད་

ཅེན། དབུ་མ་པ་ན་རེ། དོན་སྒྲིའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པར་དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་ལམ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པ་འི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལམ་ཡོད་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པར་མཛོད་དོ། །རྣམ་པའགད་ལྟར་ན། དབུ་མ་པ་ན་རེ། ལས་འབྲས་བདེན་པར་མེད་ན་ཉིན་པར་ཡང་ལས་གསོག་པ་མེད་པས་
བྱུང་བ་མེད་དེ། དོན་སྒྲིའི་ལྷགས་ལ་སྒོ་

དོན་དམ་པ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་ངོར་ལས་འབྲས་འཁོར་གསུམ་ཚང་བ་མེད་ཀྱང་། ལྷོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། དེང་དབུ་མ་པ་ཡང་ལས་འབྲས་
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་

ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འཇིག་པ་དང་། ལྷོད་པ་ཅུང་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་སྒོ་མ་འབྱུང་བའི་གཟུང་
དོར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་

བྱེད་དུ་སྒྱུར་བར་སྒྲུང་ངོ། །རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ན། དབུ་མ་བ་ན་རེ། དོན་དམ་མ་དུ་ལས་མེད་ན་དགེ་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དོན་སྒྲུའི་ལྷགས་ལ། རྟོག་པ་ལ་ཇི་
ལྟར་སྒྲུང་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་།

@072B རྟོག་པ་ས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་མཐུན་པར་གསལ་དབྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་བ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་
དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ལྷོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ནམ་

གཞག་བྱས་པའི་ཇེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་དག་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ལ། རྟོག་པ་དེ་དག་སྒྲུང་ཡུལ་ལམ་འབྲུལ་ན། གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་
སོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུས་འདྲེས་པར་

གནས་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པ་དང་། བསད་བྱ་དེ་ཡང་གསོད་པ་པོས་མཚོན་བསྟན་པ་སོགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་བྱིས་ཤི་བར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྒྲ་བ་
བྱད་དུ། ཕྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་མེད་པར་འཇིག་པ་

དང་། གཉིས་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དུ་སྒྲོད་བཅུད་ལས་ལས་སྐྱེས་བ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ། །དོན་སྒྲས་དག་མི་དགའི་ལས་ལམ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་ན། ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་གྲན་
ཀ་འཕེན་པ་པོར་མི་འགྱུར་བས་གསེར་ཕྱེད་

གི་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དགའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀར་བཤད་ཀྱང་སྒྲོན་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། དོན་སྒྲ་དང་དབུམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཆེས་
མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ནི་བཙམ་ཞིག་གང་

རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་མི་འདོར་ལ་བྱེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྒོ་འདོར་གིས་གཞག་མི་གཞག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་
ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་མ་^{@073A} ༄། །གྲུབ་དང་དབྱུང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཏུ་གྱུབ་རྣམས་ཆེས་མི་མཐུན་པས། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་
རྣམས་དབྱུང་བས་གཞལ་ན་དོན་དམ་ཏུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་

པར་གྱུབ་པར་འདོད་བ་རྣམས་དབྱུང་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཕྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེད་དང་རྟོགས་
དགའི་སྤང་བར་མྱི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པ་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ལ། རྣམ་པའདད་ལས་མྱི་ལམ་ན་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་དོན་འདིར་ཡང་མྱི་ལམ་ན་ལུས་
ངག་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་བ་མེད་ཀྱང་ཡིད་

ཀྱི་ལས་ལ་མ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་དཔྱད་གཞི་ཆེ་ཞིང་སྒྲོ་བྱ་མང་ཡང་ཡི་གེ་ཉུང་དུས་མཐའ་ཆོད་པར་མི་འགྱུར་བས་མ་སྒྲོས་སོ། ༥ །སྤྱི་དོན་འདིར་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་
བདུད་བཞི་སྤྲ་རགས་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་

བཤད་བ་ནི་རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའ་ལྡན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གསལ་ཕྱིན་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུངས་བརྒྱུད་པ་ནས་དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་
ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལྟས་གྱི་འཆི་

འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྟོག་པས། འཆི་བའི་བདུད་དང་ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱིང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྟོན་
འཇུག་པ་དེ་སྟོན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་

@073B གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདུད་བཞི་བཅོམ་བ་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་དང་།
འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ས་དང་པོ་ནས་

བཅོམ་པ་ནི་གསལ་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབ་བྱེད་ནི་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་མད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉོན་
མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མར་

ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདིའི་རིགས་བས་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདུད་བཞི་རགས་བ་བཅོམ་དུས་ཀྱང་གོ་བར་ཟད་དོ། །རྣམ་
བཤད་སོགས་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཐེག་དམ་ན་

མཐོང་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་ཀྱང་འཆི་བ་དག་གི་བདུད་རགས་བམ་བཅོམ་པའི་རྒྱ་
མཚན་པ་ཙལ་བར་བྱའོ། །སྤྱི་དོན་འདིར་ཉན་ཐོས་

སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་བྱབ་པའི་དབང་པོས་གྲད་ལུལ་དུ་སྒྲག་མེད་གྱི་ཆོ་ཕུང་པོའི་བདུད་བརྒྱལ་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་རབས་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བཤད་གང་སྤེལ་རྒྱལ་སྤྲས་མ་གཉིས་དང་
མི་མཐུན་པས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་

རུང་སྟེ། འབྲེལ་བཤད་གཉིས་གང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕུང་པོའི་བདུད་བརྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ལ། དེའི་ཆོ་བྱིན་གྱིས་མ་རྒྱབས་ན་གྲོང་བར་འབྱུང་བས་འཆི་བདག་གི་བདུད་
བརྒྱལ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་ཆོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་གཉིས་

@074A ཨྲ། །ཀ་དུས་གཅིག་དུ་མཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དུ་བ་ལྟ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་སྐྱ་ཆོ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་

ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲིས་པ། ཐུབ་བསྟན་ཆུ་སྤེལ་སྒྲི་རགས་ཅན་གྱི་སྟོར། །བྱར་མཚན་ཇི་ཆུ་པ་ལ་འབྱུངས་
པ་ན། །གསར་

བཤད་སྟོང་གྱིས་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་དོགས་ནས། །ཐིག་ལེ་དུག་པ་སྒོས་འབྱུང་གཟུགས་གྱིས་བཏེག། །ཅིས་པ་ནི་སྐབས་བཞི་པའི་བྱར་མཚན་བྱས་ཟིན་ཏོ། ། །